
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

**ALSÓÖRS KÖZSÉG
ÖNKORMÁNYZATA**

2023-2028. ÉV

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Bevezetés.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
A település bemutatása.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.
Értékeink, küldetésünk	8
Célok	9
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	9
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	10
2. Stratégiai környezet bemutatása	10
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	33
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	45
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	50
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége.....	54
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	57
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	60
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	61
1. A HEP IT részletei	61
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	61
Jövőképünk.....	63
Az intézkedési területek részletes kifejtése	63
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	68
3. Megvalósítás	71
3.1 A megvalósítás előkészítése	71
3.2 A megvalósítás folyamata	71
3.3 Monitoring és visszacsatolás	74
3.4 Nyilvánosság	74
3.6 Érvényesülés, módosítás	76
4. Elfogadás módja és dátuma	77

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

➔ Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet alapján megjelent Belügyminisztérium „Módszertani útmutató a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” c. dokumentum szerint átdolgozva Alsóörs község Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

➔ Alsóörs település bemutatása

Területi-természeti adottságok

Almáditól Badacsonyig terül el Balaton északi részén az a szemgyönyörködtető, lelket emelő partszakasz, amit "Balatoni Rivierának" nevezünk. Mediterrán klíma, fénygazdag tavaszi, nyári, őszi napok, szőlőt érlelő lankák, gyümölcsöskertek, partokra néző dombhátak, íme, ezek vidékünk jellemzői. Fejlett mezőgazdaság, gazdag fürdőkultúra formálta mai képére a vidéket. Fő csábító ereje a mindinkább kiteljesedő idegenforgalom.

Alsóörs Veszprém megyei- a Somlyó-hegy lábára épült Árpád kori település. Szomszédos települései Balatonalmádi, Lovas, Paloznak és Felsőörs. Szőlővel beültetett lankáin kezdődik a csopaki borvidék. Elsőként 1200-as okleveleinkben említik. A hegy tereplépcsőiről lefelé, a part irányába terjeszkedett üdülőhely, hatalmas stranddal, selymes vízzel, napsugárzással, kényelemmel. Vonzó, csalogató látványt, élményt kínál az ősközség. Régi emlékeit ma is őrzik az ódon utcácskák, a permi vörös homokkőből rakott, vastag falú házak, udvaraikon faragott vályúkkal, itatókkal, mesterien kiképzett kútkávakkal, kapuikban zömök kerékvető kövekkel. Meglehetősen elhanyagolt, ám értékes arborétum is megbúvik a hegy oldalában Szomszédóságában, a Petőfi-közben Európa-szerte híres műemlék: a késő gótikus kisnemesi udvarház, a Balatonra néző, hatalmas, dongaboltozatos, kőpincés, faragott kőkeretes főbejáratú ház a tősgyökeres Guáth család tulajdona volt. Kivételes kincs nemzeti értékeink között.

Társadalmi adottságok

Lélekszámát illetően közepes lakosú településről beszélünk mely az elmúlt évek alatt megsokszorozódott. 1990-ben 1138 fő állandó lakosainak száma, ez 2022-ben 2058 főre emelkedett. A lakónépesség számát kb. háromszorosan meghaladja a településen szezonális jelleggel tartózkodó üdültulajdonos népesség száma. Az üdülőnépesség lakónépességhez viszonyított arányát tovább növeli az idegenforgalmi szálláshelyeken tartózkodók létszáma. Összességében megállapítható, hogy a nyári üdülőszezonban a lakónépesség számát négy-öttszörös

¹Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

mértékben múlja felül a településen tartózkodó üdülővendég létszám. A megkezdődött össztársadalmi mobilitási tendenciák szerint a közeli megyeszékhelyről való kiköltözési folyamat mellett Alsóörsnek jó esélye van a hagyományos üdülőket felváltó „második otthon”, illetve a szenior-lakás piacon is, amelyek iránt a tehetősebb hazai rétegek mellett külföldi kereslet is mutatkozik a Balaton térségében. Ennek következményeként az állandó lakosság és az üdülőnépesség aránya lassan módosul a tartós jelleggel a településen élők javára.

Közlekedés

A település közlekedési szempontból remek kapcsolatokkal rendelkezik. A századforduló után 1909-ben épült meg az északi vasútvonal, mely Győrrel és Budapesttel is összekötötte a települést. Autóbusszal Balatonalmádi és Balatonfüred mindössze 10 perc, Veszprém 25 perc alatt érhető el, a buszok közlekedésének rendszeressége jónak mondható, az autóbusz megállóhelyek száma és elhelyezése az igényeknek megfelelő. Belterületi buszvárók száma 4 db a külterületeken elhelyezkedőké 3 db. A település belterületét illetően minden közút aszfaltos, ezért a biciklivel, motorral való közlekedés is megoldott, a gyalogos forgalom biztonságos a járdahálózatnak köszönhetően. Erősen beépült partszakasszal kíséri végig az üdülőtelepet a 71-es számú főút. A közlekedésből adódó zaj-, és porszenyezés a határértékeknek megfelel.

Közmű

Alsóörs jól közművesített települések közé tartozik. Közműellátására a vízellátás, a szennyvízelvezetés-kezelés, a villamos-energia ellátás, a földgázellátás és az elektronikus hírközlés hálózati rendszere kiépült. Jellemzően magas a rácsatlakozások aránya mind a szennyvízesatorna, mind a földgáz hálózat tekintetében. A településre jellemző a nyílt árkos rendszerű csapadékvíz elvezetés. A község lakásállománya mindösszesen 873 db 2021 év végén.

Intézményi ellátottság

Intézményellátottság tekintetében is gazdagnak tekinthető a település:

- Alsóörsi Napraforgó Óvoda és Bölcsőde
- Védőnői Szolgálat
- Háziorvosi, gyermekorvosi és fogorvosi szolgálat
- Endrődi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda- Utánpótlásközpont,
- Eötvös Károly Művelődési Ház- Teleház-Könyvtár,
- Közös Önkormányzati Hivatal.

Az idősek nappali vagy bent lakásos otthona nem megoldott a településen. Ezt az önkormányzat a környező településekkel kötött megállapodásokkal, és társulásukban való részvétellel biztosítja. Kollégiummal is rendelkezik a település, melyet diákszállóként működtet az iskolások számára, de otthont ad nyári táborozások idejére is.

Foglalkoztatás

A település nem rendelkezik ipari parkkal, számos vállalkozás működik, az itt lakók számára fő munkahely-teremtési lehetőség az önkormányzat kezelésében álló strand. Ez szezonális jelleggel biztosít munkát az aktív korúaknak, de az önkormányzat szívesen vesz fel nyugdíjas munkaerőt is például pénztáros vagy strandfelügyelő munkakörbe valamint diákokat is alkalmaz. Elmondható, hogy a településen a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat. Nagy gondot fordít a közfoglalkoztatás lebonyolítására egész évben, de nyáron még több munkaerőt tud ilyen formában

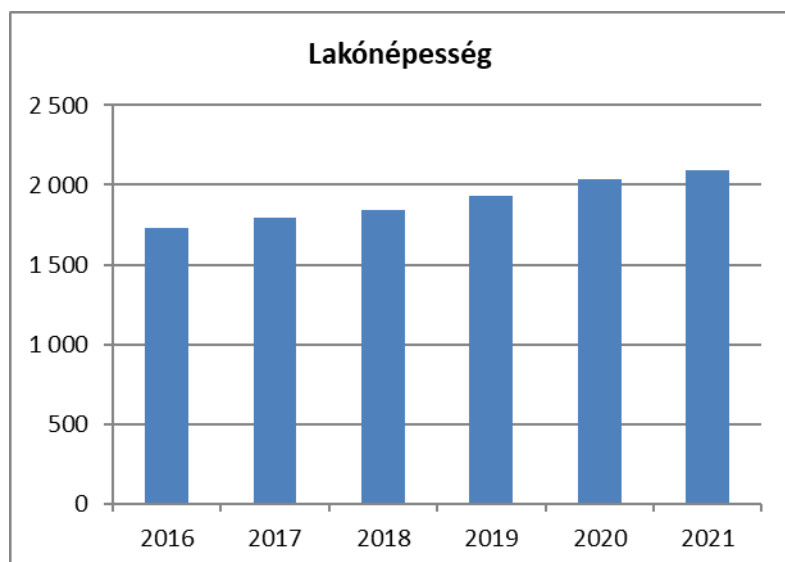
foglalkoztatni a Munkaügyi Központtal kötött megállapodás alapján, bár a javuló foglalkoztatási adatok miatt, egyre kevesebb a közfoglalkoztatott. Mivel a település a Balaton üdülőkörzet területén fekszik, így a környezet állapotának védelme kiemelt feladat. Szükség van az önkormányzat tulajdonában lévő közterületek (parkok, temetők, terek, buszmegállók, közutak, sportpályák, valamint a strand) gondozására, virágosítására, locsolására.

A településen 1 db Magyar Bolthálózathoz tartozó élelmiszer bolt található (egész éves nyitva tartással), ahol alsóörsi munkaerőt is alkalmaznak, valamint működik egy időszakosan nyitva tartó ABC, dohánybolt, 2 pékség, egy posta, gazdabolt és egy gyógyszertár is.

Az aktív korúak nagy része a megyeszékhelyre (Veszprém), valamint a környező településekre (Balatonalmádi, Balatonfüred) járnak át dolgozni. A turizmussal összefüggő ágazatokban dolgozók aránya magas, kb. 60 %. Alsóörs község gazdaságában a turizmus meghatározó szerepet játszik. Egyrészt az ide települt üdülő tulajdonosok magas száma, másrészt az átmenő (tranzit) és az eseményturizmus (nyárbúcsúztató, fesztiválok, rendezvények) vonatkozásában.

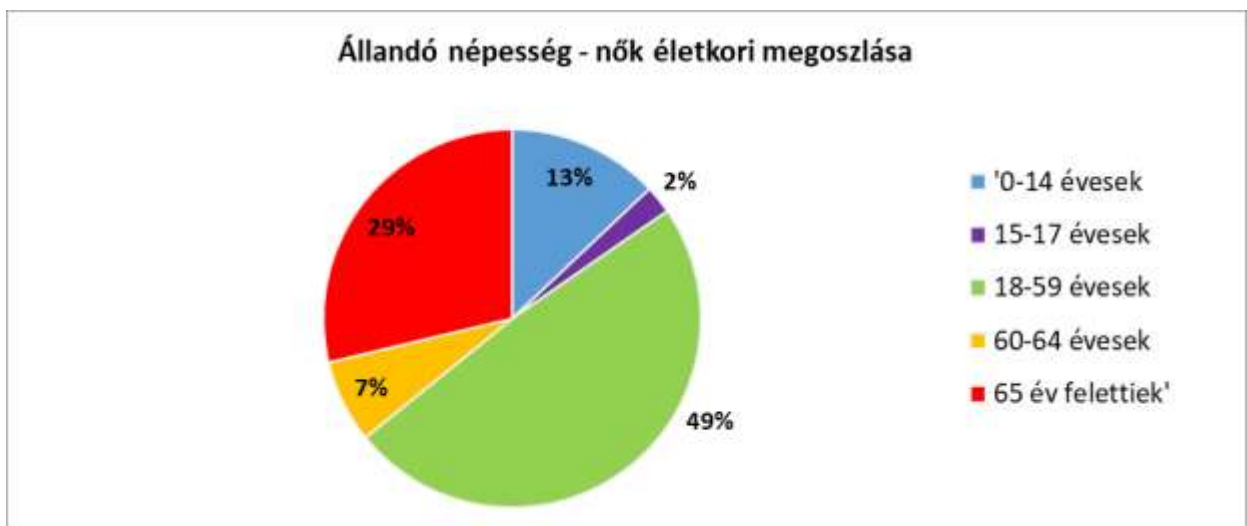
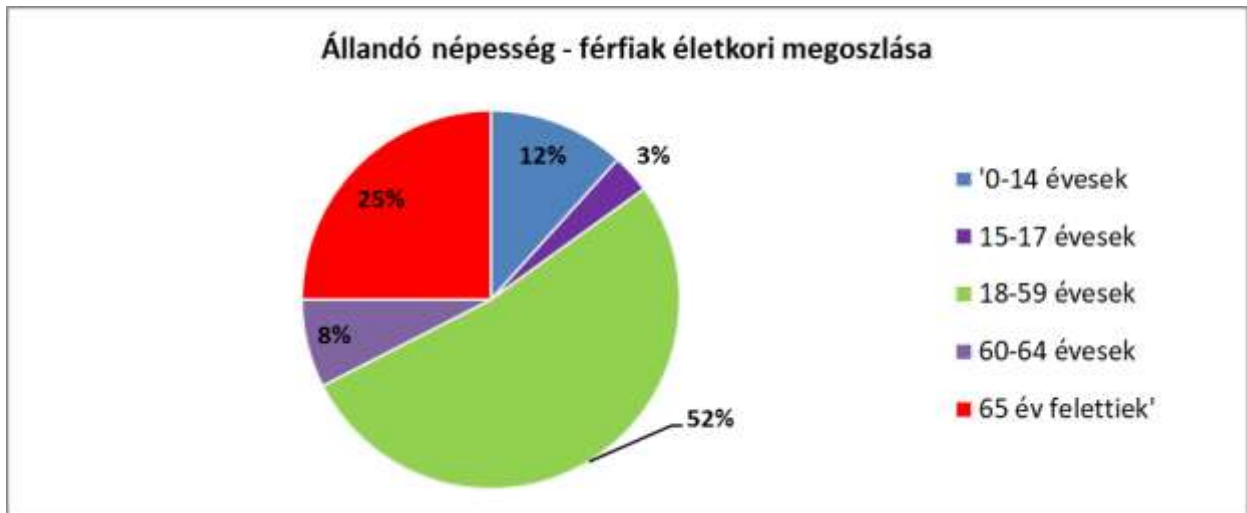
1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén		
Év	Fő (TS 001)	Változás
2016	1.732	bázis év
2017	1.792	103,46%
2018	1.846	103,01%
2019	1.932	104,66%
2020	2.036	105,38%
2021	2.093	102,80%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A táblázatból és a diagramból jól látható, hogy 2016-tól Alsóörs településen lakóhellyel rendelkező, de másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező lakosság száma folyamatos növekedést mutat 2021-ig, 2021-re eléri az 2093 főt, 5 év alatt 361 fővel nőtt a lakónépesség száma. A folyamat 2022-re megállt, ami a Covid járvány lecsengésének lehet az oka. A járvány alatt sokan költöztek az addig nyaralónak használt ingatlanba és online dolgoztak.

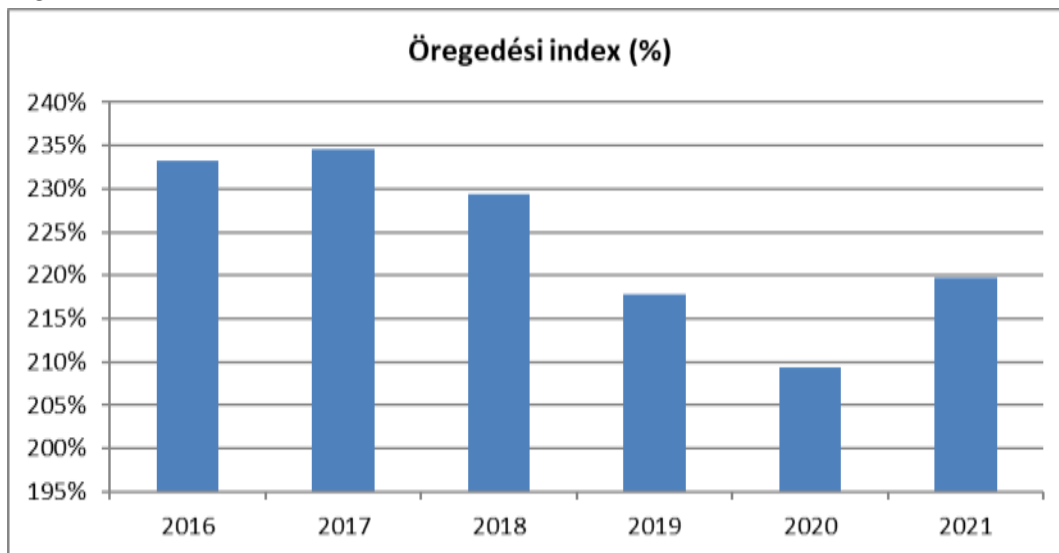
A lakosság nemenkénti megoszlása közel hasonló arányban történt a nők és férfiak között. A diagram jól szemlélteti, hogy a legnagyobb arányban a 18-59 év közöttiek vannak, majd a lakosság több, mint egynegyedét a 65 év feletti nők és férfiak képviselik.

3. számú táblázat - Öregedési index

3. számú táblázat - Öregedési index			
Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 026 és TS 028 összesen)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 010 és TS 012 összesen)	Öregedési index % (TS 030)
2016	499	214	233,18%
2017	516	220	234,55%
2018	523	228	229,39%
2019	527	242	217,77%
2020	559	267	209,36%
2021	578	263	219,77%

Forrás: TeIR, KSH-
TSTAR

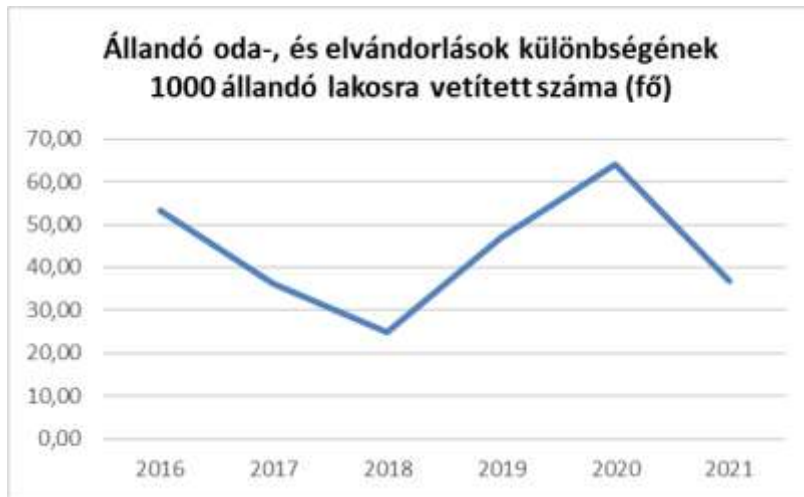

A 65 év feletti állandó alsóörsi lakosok száma folyamatos növekedést mutat, hasonlóan a 0-14 év korú lakosok számához, 2021. év kivételével. Viszont az idősek nagyobb arányban növekedtek, 5 év alatt 79 fővel, míg a fiatalok csupán 49 fővel. Az öregedési indexből is megállapítható, hogy a 65 év felettiak túlsúlyban vannak, vagyis a település előregedő. Fontos lenne ezért odafigyelni a fiatalok településen való marasztalására.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások	
Év	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (fő) (TS 031)
2016	53,18
2017	36,32

2018	24,74
2019	47,11
2020	64,01
2021	36,81

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Alsóörs településre a beköltözés jellemző. Nagyobb számban történt odavándorlás, mint elvándorlás az évek során. Ennek oka lehet például az, hogy a környező nagyobb településekről, városokból egyre többen költöznek ki közeli, nyugalmasabb családi településekre.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás	
Év	Az élve születések és halálozások különbségének 1000 lakosra vetített száma (fő) (TS 032)
2016	-5,91
2017	-0,57
2018	-8,25
2019	-10,59
2020	-4,54
2021	-5,33

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Mind a születések mind az elhalálozások száma ingadozónak mondható a településen. Összességében sajnos minden évben többen haltak meg, mint amennyin születtek 2016 óta.

➔ *Értékeink, küldetésünk*

A Helyi Esélyegyenlőségi Programunkkal küldetésünk, hogy Alsóörs községben az esélyegyenlőség előmozdítását és az egyenlő bánásmód elvének teljes körű érvényesülését biztosítsuk, bevonva a helyi civil csoportokat, nevelési intézményeket és szociális intézményeket is.

Célunk, hogy Alsóörs olyan településsé váljon, ahol senki nem tapasztalja a hátrányos megkülönböztetés közvetlen vagy közvetett formáját, ahol minden lakossal szemben érvényesül az egyenlő bánásmód elve, valamint biztosított az egyenlő hozzáférés az önkormányzat és intézményei által nyújtott szolgáltatásokhoz.

➔ Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Alsóörs település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,

a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A HEP jelentősége

A HEP-ek nem csupán a felzárkózási stratégia településszintű megvalósításának alapegységei, hanem fontos szerepet töltenek be a kormányzati konzultációs rendszerben azzal, hogy megteremtik a lehetőséget a kormányzati célok társadalmasítására, a fejlesztési elképzelésekhez történő csatlakozásra és fordított irányban az alulról felfelé történő információáramlásban is

lehetőséget biztosítanak a településszintű előrehaladás nyomon követésére és fejlesztési igények megfogalmazására a felzárkózási, esélyteremtési feladatokhoz kapcsolódóan

➔ *A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)*

1. Jogszabályi háttér bemutatása

A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

Az Alaptörvény 4. módosításával bekerült a XV. cikk (4) pontjaként, hogy „Magyarország az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás megvalósulását külön intézkedésekkel segíti.”

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és 2021.06.30-i módosítása a Belügyminisztérium honlapján megjelent „MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szempontjaihoz és a program felülvizsgálatához” alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.),
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.),
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.),
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény),
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.),
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.),
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A felzárkózás politika alapidokumentumaként Magyarország Kormánya 2011-ben fogadta el a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiát [1430/2011. (XII. 13.) Korm. hat.], majd 2014-ben annak frissítéseként a Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia II-t [1603/2014. (XI. 4.) Korm. hat.] 2021-ben elkészült a **Magyar Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia 2030** (MNTFS 2030), amely a következő 10 évre alapozza meg a felzárkózás-politika fő irányait.

Új Roma Stratégia (2019-2030)

Nemzeti Ifjúsági Stratégia (2009-2024)

„Legyen jobb a gyermekeknek” Nemzeti Stratégia (2007-2032)

Nők és Férfiak Társadalmi Egyenlőségét Elősegítő Nemzeti Stratégia (2010-2021)

**„A nők szerepének erősítése a családban és a társadalomban” (2021–2030)
Időügyi Nemzeti Stratégia (2010-2022), (2023-2024)
Országos Foglalkoztatásügyi Program (2015-2025)**

A HEP-ekben leképeződik a felzárkózási stratégia szemlélete, így azok a felzárkózás politika helyi szintű részeként és a végrehajtás eszközeiként működnek.

A helyi felzárkózás politika tervezési alapjaként épít a HEP-ekre a Pénzügyminisztérium összefogásában készült **Nemzeti Fejlesztés 2030, Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió** is.

Az Ebktv. 31. § (2) bekezdése értelmében **a programalkotás során gondoskodni kell a HEP és a települési önkormányzat által készítendő egyéb fejlesztési tervek, koncepciók, továbbá a köznevelési esélyegyenlőségi terv, illetve a szakképzési esélyegyenlőségi terv és az integrált településfejlesztési stratégia antiszegregációs célkitűzéseinek összhangjáról.**

Alsóörs Község Önkormányzata a 2019. évi képviseléválasztásokat követően, készítette, és fogadta el gazdasági ciklusprogramját, mely a 2024 évig tartó választási ciklusra szól.

Főbb pontok az alábbiak:

- rászorulókat támogatása, programokban való részvétel, amely az álláskeresőket segíti, szociális feladatok ellátása, ehhez megfelelő pénzügyi háttér biztosítása
- idősök megbecsülése, szociális jellegű ellátásuk biztosítása (házi segítségnyújtás, ingyenes ebédkiszállítás, kísérletet teszünk a jelzőkészülékes segélyhívó rendszer bevezetésére)
- családok tanévkezdésének megkönnyítése anyagi támogatással, református általános iskolánkba járó valamennyi gyermeknek ingyenes tankönyv biztosítása
- aktív közösségeink, egyházaink, egyesületeink, alapítványaink jövőbeni támogatása
- a partnerség jegyében vállalkozói fórumokat rendezünk, folytatjuk a közéleti teadélutánokat, aktív párbeszédet folytatunk mindenkivel
- színvonalas hagyományőrző rendezvényeinek szervezése, minden korosztályt megcélözva
- újabb utak szilárd burkolattal való ellátása –járda felújítási programba kezdünk
- javítani kívánunk a csapadékvíz elvezetés helyzetén
- a település kereskedelmi ellátásának javítása

A program alapcéljai:

- A megválasztott képviselő-testület alapvető célja, hogy biztosítsa a település működőképességét, az önkormányzat kötelező és önként vállalt közfeladatainak ellátásához szükséges gazdasági alapokat megteremtse,
- **A képviselő-testület célkitűzése, hogy a múlt értékeinek megőrzésével, a jelen lehetőségeinek kiaknázásával biztosítsa a község és polgárainak jövőjét, megfelelően az Európai Unió tagságával járó követelményeknek.**
- Fontos stratégiai feladatként fogalmazza meg **a település gazdasági életének fejlesztését, a munkahelyteremtést, a település eltartó-képességének erősítését.** Megvalósítása összetett, több elemből álló munkát igényel.

A program munkahelyteremtő fejlesztési célkitűzések:

- A befektetőkkel kötött település fejlesztési megállapodásban hangsúlyosan jelenjen meg a helyiek foglalkoztatása a beruházásban, a működtetésben.
- A legnagyobb munkáltató az önkormányzat lehetőség szerint törekedni kell, a helyi lakosok foglalkoztatására
- Az önkormányzati beruházásoknál lehetőleg a helyi kötődésű vállalkozók szerepvállalásának támogatása természetesen törvényes kereteken belül.

Ezek figyelembevételével folyamatosan kapcsolatot kell tartani a gazdasági élet szereplőivel, bevonva őket a település fejlesztési irányainak kialakításába, a megvalósításba.

Az oktatás, nevelés területén megfogalmazott célok:

Támogatja az intézmények minőségelvű, partnerközpontú – a minőségirányítási, minőségfejlesztési rendszeren alapuló – működését

- A demográfiai változásokat figyelve a tanulócsoporthoz és munkaerő szükségletet a fenntartó testület, a Presbitérium hagyja jóvá és módosíthatja.
- Kiemelt feladatként kezeli az alapkészségek – számolási, írási, szövegértési – készségek fejlesztését.
- Kiemelt figyelmet fordít a sportiskolai munka fejlesztésére, a sportkapcsolatok szélesítésére
- Ingyen tankönyvet biztosít minden általános iskolás tanulónak
- Elvárja a hatékony gyermek- és ifjúságvédelmi munkát. Minden rászoruló gyermeknek a mentális problémák kezeléséhez megfelelő segítségnyújtást biztosít.

Az egészségügy területén megfogalmazott célok:

- A település anyagi helyzetétől függően támogatja a házi orvos, fogászati szakrendelés működtetését.
- Támogatni kell az egészségmegőrző és rekreációs szolgáltatások fejlesztésének intézményi hátterét, ezen intézmények

További a településen lakók érdekében megfogalmazott célokat tartalmaz az alábbi területeken:

Sport- Pályázatok- Intézmények- Rendezvények –Turizmus- idegenforgalom- Környezetvédelem
Településrendezés

Külön fejezetben tárgyalja a szociális gondoskodást érintő jövőbeli intézkedéseit, **miszerint Alsóörs település népessége az időskorúak irányába növekszik. A velük való törődés mellett kiemelten fontos a** jövő nemzedékével való foglalkozás.

Ennek érdekében szükséges:

- A gyermek és ifjúsági korosztályok aktív részvételének, szerepvállalásának biztosítása, a fiatalok bevonása a döntés előkészítéstől a végrehajtásig tartó folyamatba, véleményük megkérdezése az őket érintő témában, a döntések meghozatala előtt.
- A gyermek és ifjúsági korosztály szabadidő eltöltése helyszíneinek folyamatos fejlesztése, a szabadidős tevékenységekhez szükséges személyi és tárgyi feltételek megteremtésének támogatása.
- A település játszótereinek korszerűsítése, bővítése, újak létesítése.
- A gyermek és ifjúsági korosztályokkal foglalkozó intézményeken belül állandó ifjúsági szinterek kialakítási feltételeinek elősegítése.
- Fiatalok munkanélküliségének visszaszorítása érdekében munkahelyteremtés segítése.

A település **időskorú lakosságának** növekedése fokozottabb megbecsülést, gondoskodást igényel. Az önkormányzat szociális alapellátási feladatai a rászorulóknak étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, idősök nappali ellátása, fogyatékosok nappali ellátása. Ki kell alakítani a szép korúak művelődési lehetőségeinek új formáit, színtereit. Meg kell teremteni számukra az informatikai kultúra megismerésének a feltételeit, formáit.

Ezeket túl kiemelt hangsúlyt fektet a település kapcsolatrendszerének szélesítésére, elmélyítésére, mind a lakossággal, mind a térségben és a településen működő önkormányzati és civil szervezetekkel, hosszú távon nemzetközi kapcsolatrendszerét is biztosítani kívánja

Az Önkormányzat a 39/2019.(III.29) számú határozattal fogadta el az önkormányzat 2019. évi közbeszerzési tervét -, melyben szerepelnek többek között a lakosság érdekeit és kényelmét szem előtt tartva az alábbi fejlesztések:

- „Varázserdő-varázserő” turisztikai látogatóközpont fejlesztés az alsóörsi kőbánya területén
- Fenntartható települési közlekedésfejlesztés” elnevezésű projekt: „9 km Kerékpárút építése Alsóörs és Felsőörs községek területén”
- Napraforgó Óvoda épületének átalakítása, 62.8 m² -rel történő bővítése. Konyha- és étkező fejlesztés.

2023-ban közbeszerzési értékhatárt elérő beruházást nem tervezett az önkormányzat de többek között folyamatban van a közvilágítás korszerűsítése, kondiparkok építése, játszóterek árnyékolása.

Készül az új település fejlesztési koncepció, mely tartalmazza a település adottságainak összefoglalását, erős és gyenge tulajdonságait, a lehetséges jövőkép változatok bemutatását, illetve a meglévő adottságokra alapozott fejlesztési irányokat és fejlesztési javaslatokat.

A koncepció megfogalmazza, hogy fontos lenne a település turisztikai és idegenforgalmi adottságainak kiaknázása, de mindezt a helyben élők érdekeinek sérelme nélkül kell megvalósítani, mindvégig megfeleltetve az állandó lakosság igényeinek.

A település helyzetének főbb ismérvei:

- Alsóörs a hagyományos „családi” üdülőépítés számára „megtelt”, fejlesztési terület nem áll rendelkezésre;
- A vasúttól délre fekvő beépítetlen, illetve a vasúti használat alól felszabaduló tóparti sáv a beruházási szándékok célterülete;
- Az ó-falu hagyományos építészeti arculata turisztikai vonzerőt jelent, megőrzendő kulturális érték;
- A túlépítés veszélyezteti a jellegzetes, emblematikus arculatot.;
- A település gazdasága elsődlegesen az idegenforgalomhoz kötődik, a területi és humán jellegű erőforrások jelenleg degradálódnak, illetve alulhasznosítottak;
- Alsóörs a Balatoni üdülőkörzeten belül a hagyományos üdülőházas települések kategóriájába tartozik, egyedi turisztikai attrakciók nélkül;
- A még be nem épített külterület jelentős részét védelemre javasolt erdőterületek, valamint kertes mezőgazdasági területek alkotják; a vízpart kb. 80%-át borító nádas Nemzeti Parki védelem alatt áll;
- A települési infrastruktúra kiépítettsége megfelelő.

A településnek egyszerre kell az „alvóváros” és az üdülőfalu funkciónak megfelelnie. A jövőkép elemei a jelenlegi folyamatokban gyökereznek, ezek felerősödése akkor várható, ha további építési telek-kínálat (telek osztódás) jelenik meg a településen. Az önkormányzati ellátó- és intézményrendszerek kapacitását ebben az esetben a növekvő igényekhez kell igazítani. Településökológiai szempontból a legfontosabb veszélyforrás lehet az infrastrukturális beruházások –fejlesztések- karbantartások elmaradása, amely a tó víz-minőségének romlását okozva közvetetten az idegenforgalmi bevételek csökkenését hozhatja magával.

Alsóörs Község Önkormányzat Képviselő-testülete 4/2021. (V.26.) önkormányzati rendelete a **szociális ellátásokról** önkormányzati rendelete egységes szerkezetben tartalmazza az önkormányzat **pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátásait**. A rendelet módosítása 2023. június 1. napján lépett hatályba.

A rendelet hatálya kiterjed a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, valamint a Gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott személyekre. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás tekintetében ezen túlmenően kiterjed az Európai Szociális Kartát megerősítő országok állampolgárainak a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény rendelkezései szerint jogszerűen Magyarországon tartózkodó gyermekeire is.

E rendeletben szabályozza az alábbi pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokat:

- a) települési támogatás
  - aa) lakhatási támogatás,
  - ab) ápolási támogatás
  - ac) gyógyszer-támogatás
  - ad) rendkívüli települési támogatásként:
    - ada) temetési támogatást,
    - abb) krízistámogatást vagy
    - abc) átmenti települési támogatás
  - c) köztemetést,
  - d) szociális étkeztetést, valamint
  - e) születési és életkezdési támogatást
- állapít meg az Szt. 45. § - ában és 48. § - ában foglaltak figyelembevételével, valamint e rendeletben meghatározott feltételek szerint.

A Balatonalmádi Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társuláson keresztül biztosítja:

- a) Családsegítést
- b) Gyermekjóléti szolgáltatást és
- c) Házi segítségnyújtást.

Az Önkormányzat a Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat által biztosítja:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságtterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

1) A szociálisan rászorultak részére a *személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat* a **szociális étkeztetést** Alsóörs Község Önkormányzata által fenntartott Napközi Otthonos Óvoda konyhája biztosítja. A kiszállítást az önkormányzat saját gépjárművel végzi.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen a.) koruk b.) egészségi állapotuk c.) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük d.) szenvedélybetegségük, vagy e.) hajléktalanságuk miatt

2) a házi segítségnyújtást, az időskorúak nappali ellátását, a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást a Balatonalmádi Család – és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat által biztosítja:

- a) szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosággal élők, krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

Alsóörs Község Önkormányzat Képviselő-testülete 2007 óta rendelkezik **önkormányzati bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciójával, melyet 2019. május 27-én módosítottak.**

Prioritásként fogalmazza meg:

- ➔ **A közterület rendjének fenntartása.** A közterületen történő jogsértéseket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak, ezért egyik legfontosabb feladat a közterület és a nyilvános helyek rendjének biztosítása. A kamerarendszer működésének fenntartása esetleges bővítése.
- ➔ **A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése.** Az említett korosztály célirányos preventív nevelésével a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése, a már „megtévedt” gyermek helyes irányba terelése, az ehhez szükséges szakmai személyi és intézményi igény biztosítása alapvető törekvésünk.
- ➔ **A droghasználat és kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése** érdekében a fokozott hatósági tevékenység mellett, széleskörű intézményi és társadalmi összefogás szükséges, melynek mozgatórugójává kívánunk válni.
- ➔ **A családon belüli erőszak megelőzése, megtörtént esetek megfelelő kezelése.** Erőszakos családban felnövekvő gyermekben az erőszakra való hajlam átöröklődik. Kiemelten fontos a problémás családok segítése, mert ezzel az előző pontban megfogalmazott célokért is tudunk eredményesen beavatkozni.
- ➔ **Az idős, egyedül élők fokozott védelme, segítése biztonságuk növelése.** Feltétlenül szükséges, a helyi állandó lakosság számarányában is releváns részt kitevő, ezen belül is főként az egyedül élő idősekről való gondoskodás.
- ➔ **Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja.** Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek elérését, s koordinálni a veszélyekkel kapcsolatos korrekt és folyamatos tájékoztatást,
- ➔ **A település kulturális javainak védelme,** állaguk megóvása, a szükséges műemlékvédelmi feladatok elvégzése.
- ➔ A község idegenforgalmi jellegéből adódóan fontos, a község arculatát döntően meghatározó épített környezet, benne a község és a nemzeti kultúra részét képező **számtalan műemlék jellegű épület kiemelt védelme.**
- ➔ **Média, nyilvánosság, hírközlés:** a helyi médiumok szerepvállalása a prevenciók tevékenységben.

Megvalósítás eszközei között felsorolja:

- 1) *A közbiztonság megerősítésében és a bűnmegelőzési feladatokban részt vevő állami, önkormányzati szervek, civil szervezetek (rendőrség, közterületfelügyelet, gyermekvédelmi rendszer, polgárőrség) részére biztosítandó önkormányzati pénzeszközök juttatási, felhasználási rendszerét, melyhez az éves költségvetésben megjelenő és így előre tervezhető keretösszeg biztosítása szükséges. Közterületi kamerarendszer működtetése.*
- 2) *Bűnmegelőzési és közbiztonsági bizottság/tanács létrehozása, vagy a megelőzés feladatainak ellátásra felelős személy kijelölése, akinek hatékonyan együtt kell működnie:*
  - ❖ *Rendőrség, katasztrófavédelem helyi és területi szerveivel,*
  - ❖ *Foglalkoztatáspolitikához kapcsolódó helyi struktúrába tartozó intézményekkel,*
  - ❖ *Környező települések polgárőr egyesületi vezetőivel,*
  - ❖ *Gyermekvédelmi, gyermekjóléti, az oktatási és ifjúságvédelmi szféra helyi intézményeivel, felelőseivel,*
  - ❖ *Gazdasági élet helyi meghatározó szereplőivel,*
  - ❖ *Kulturális és szórakoztató célt szolgáló kiemelt objektumokkal,*
  - ❖ *Egyházak helyi képviselőivel.*

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Alsóörs település Balatonalmádi, Balatonfőkajár, Balatonfűzfő, Balatonkenese, Balatonvilágos, Felsőörs, Csajág, Küngös, Litér, Szentkirályszabadja településekkel együtt a Kelet-Balaton Kistérség Társulás majd a Kelet -Balaton Tértérségi Társulás tagja és székhely települése, 2013. január 01-től a **Balatonfüredi Kistérségi Társuláshoz** is kapcsolódik. Mindkét társulás 2008 márciusában fogadta el **Közoktatási Esélyegyenlőségi intézkedési tervét**. Összhangban a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény 85.§ - a (4) bekezdésének előírásával, település szerinti bontásban tartalmazza a gyermekek, tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedéseket.

A Kistérségi Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv elemzi a településeken élő hátrányos helyzetű csoportok közoktatási helyzetének alakulását, bemutatja a közoktatási helyzetet meghatározó gazdasági és társadalmi környezetet. Meghatározza az érintett csoportok oktatási esélyegyenlőségét elősegítő célokat, a célok eléréséhez szükséges feladatokat, forrásokat és a végrehajtáshoz szükséges határidőket.

A kistérség közoktatási esélyegyenlőségi program, intézkedési terv megalkotásának alapvető célja, hogy megvalósításával a társulás településein élő gyermekek számára biztosított legyen az esélyegyenlőség.

Ennek érdekében fontos célok:

- a diszkriminációmentesség biztosítása
- a szegregációmentesség biztosítása
- a minőségi oktatáshoz történő egyenlő hozzáférés biztosítása
- az integráció biztosítása
- az egyenlő bánásmód elvének érvényesülése

A jogszabályi előírásokat követve a fenntartó önkormányzatok célja, hogy közoktatási intézményhálózatuk révén elérjék a következőket:

- a bármilyen szempontból hátrányos helyzetű tanulók esélyegyenlőségének biztosítása az oktatási folyamatban,
- a tanulók továbbhaladási esélyeinek növelése,
- a társadalmi beilleszkedés előkészítése, a munkaerő-piaci esélyek növelése,
- befogadó intézményi környezet kialakítása,
- a személyiségközpontú oktatás elterjesztésével az egyéni képességek szerinti haladás biztosítása,
- minden tanuló képességei kibontakoztatásának elősegítése.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatokat a 2/2012. (VI.5.) EMMI rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. A helyzetelemzés elkészítésben és adatgyűjtésben segítséget nyújtott az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TEIR) adatbázisa, Központi Statisztikai Hivatal (KSH) adatbázisa, az önkormányzat, közszolgáltatásokat nyújtó intézmények által szolgáltatott adatok, valamint a rendelkezésre álló, hatályos koncepciók, programok.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik

tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység (a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza. A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

Sajnos a tapasztalatok azt mutatják, hogy a munkanélküli emberek között nagy arányban fordulnak elő az alacsony iskolai végzettségűek, a megváltozott munkaképességűek és a romák.

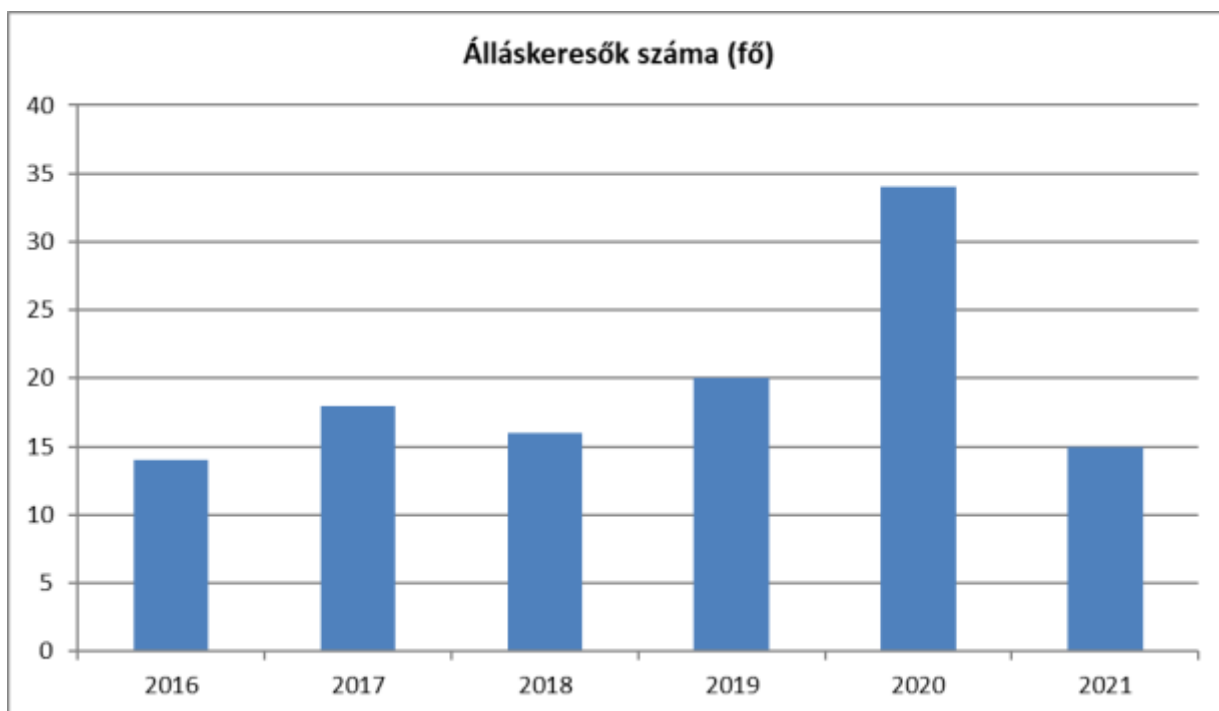
3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

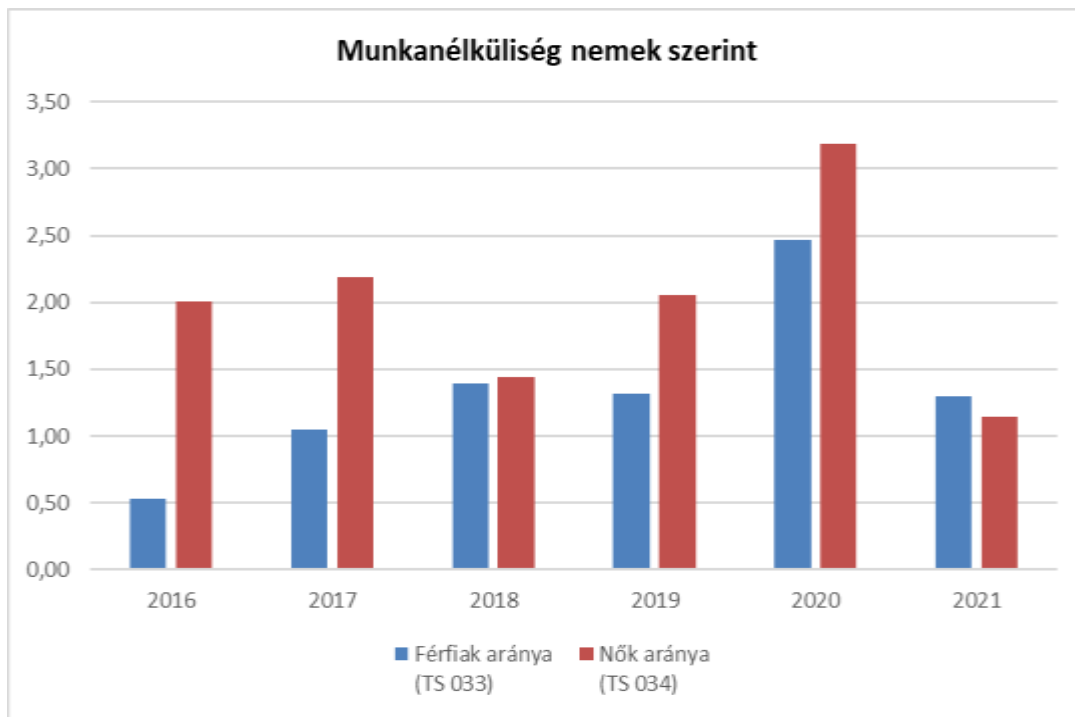
a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2. 1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint	
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében

	Férfiak aránya (TS 033)	Nők aránya (TS 034)	Összesen
2016	0,53	2,01	1,27%
2017	1,05	2,19	1,62%
2018	1,39	1,44	1,42%
2019	1,32	2,05	1,69%
2020	2,47	3,19	2,83%
2021	1,30	1,14	1,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázat és grafikon is szemlélteti, hogy mind a férfiak mind a nők esetében változó. A nők esteében a 2020-as év ami kiemelkedően magas, azonban 2021-re csökkent a számuk.

3.2.2. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		14	18	16	20	34
20 éves, vagy az alatti (TS 037)	Fő	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
	%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
21-25 év (TS 038)	Fő	1,00	3,00	1,00	1,00	3,00	2,00
	%	7,14%	16,67%	6,25%	5,00%	8,82%	13,33%
26-30 év (TS 039)	Fő	1,00	2,00	0,00	0,00	3,00	0,00
	%	7,14%	11,11%	0,00%	0,00%	8,82%	0,00%
31-35 év (TS 040)	Fő	1,00	2,00	0,00	5,00	6,00	4,00
	%	7,14%	11,11%	0,00%	25,00%	17,65%	26,67%
36-40 év (TS 041)	Fő	2,00	1,00	2,00	3,00	4,00	1,00
	%	14,29%	5,56%	12,50%	15,00%	11,76%	6,67%
41-45 év (TS 042)	Fő	0,00	2,00	2,00	3,00	3,00	1,00
	%	0,00%	11,11%	12,50%	15,00%	8,82%	6,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	3,00	1,00	1,00	1,00	6,00	2,00
	%	21,43%	5,56%	6,25%	5,00%	17,65%	13,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	2,00	1,00	2,00	1,00	3,00	0,00
	%	14,29%	5,56%	12,50%	5,00%	8,82%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3,00	1,00	2,00	2,00	2,00	0,00
	%	21,43%	5,56%	12,50%	10,00%	5,88%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1,00	5,00	6,00	4,00	4,00	5,00
	%	7,14%	27,78%	37,50%	20,00%	11,76%	33,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti táblázatból kitűnik, hogy az ötéves viszonylatban a 61 év feletti álláskeresők száma a legmagasabb. Éves megbontásban megállapítható, hogy 2020. évig folyamatosan nő a munkanélküliek száma, 2021. évben újra lecsökken.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje nyilvántartott álláskeresők aránya		
Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 057)	Nők aránya a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül (TS 058)
	%	%
2016	14,29	50,00
2017	61,11	45,45
2018	56,25	55,56
2019	50,00	70,00
2020	35,29	58,33
2021	66,67	50,00

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A munkanélküliség esetében ingadozó a létszám. Összességében elmondható, hogy a nemek közötti megbontás vonatkozásában a nők munkanélküliségének százalékos aránya változó.

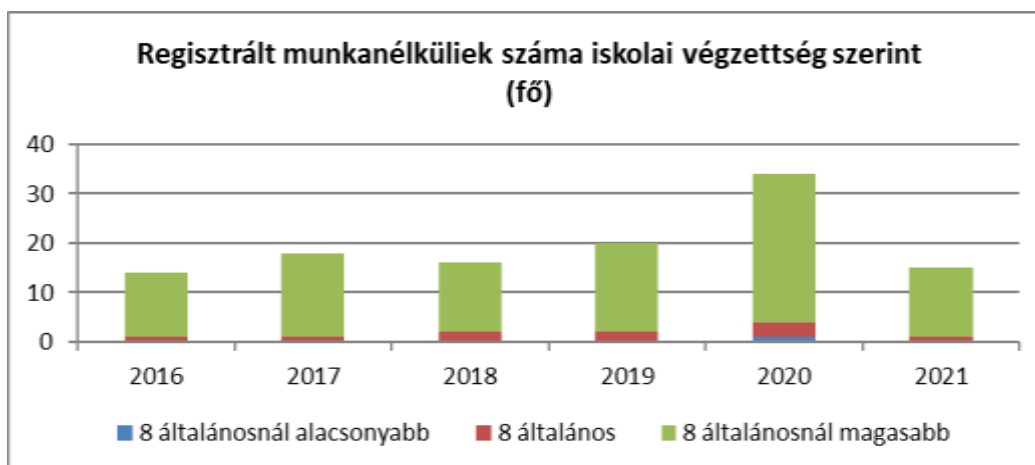
A pályakezdőknek állandó problémát okoz a gyakorlat hiánya. Fontos, hogy az iskolapadból kikerült fiatalok tisztában legyenek saját munkaerő-piaci értékükkel. Alsóörs település közel van Veszprémhez, Balatonfüredhez, Balatonalmádihoz, így munkavállalás szempontjából jó lehetőséget kínál számukra a környező települések, de sokan vannak, akik a főiskola vagy egyetem elvégzése után nem térnek vissza a településre, hiszen a nagyvárosokban sokkalta nagyobb lehetőségek rejlenek.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.4. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma iskolai végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélküliek /nyilvántartott álláskeresők száma összesen (TS 052)	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 036)		Általános iskolai végzettség (TS 035)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
		Fő	%	Fő	%	Fő	%
2016	14	0	0,00%	1	7,14%	13	92,86%
2017	18	0	0,00%	1	5,56%	17	94,44%
2018	16	0	0,00%	2	12,50%	14	87,50%
2019	20	0	0,00%	2	10,00%	18	90,00%
2020	34	1	2,94%	3	8,82%	30	88,24%
2021	15	0	0,00%	1	6,67%	14	93,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek mindegyike rendelkezik általános iskolai végzettséggel a 2021-es népszámlálási adatok alapján.

A 8 általánosnál alacsonyabb végzettség nem jellemző Alsóörs településre, csupán 1 fő az 2015-ben, aki még az általános iskolát sem végezte el. Legnagyobb arányban a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettségű álláskeresők vannak regisztrálva a munkaügyi központban, 80 % feletti minden évben ez az arány. Általános iskolával rendelkezők száma jelentősen ingadozik. A 2016 - 2021 időszakban 1 fővel nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma.

3.2.7. számú táblázat - Általános iskolai felnőttoktatásban tanulók létszáma és a 8. évfolyamot eredményesen végzettek

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
		Fő	%
2013	0	0	0

2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0
2018	0	0	0
2019	0	0	0
2020	0	0	0
2021	0	0	0

Forrás: TeIR

3.2.8. számú táblázat - Felnttktatásban résztvevők száma középokú iskolában

	középfokú felnttktatásban résztvevők összesen	szakiskolai felnttktatásban résztvevők		szakközépiskolai felnttktatásban résztvevők		gimnáziumi felnttktatásban résztvevők	
		fő	%	fő	%	fő	%
2012	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2013	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2014	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2015	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2016	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	0	0	0	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TAKISZ)

Alsóörs településen nincs adatunk arra vonatkozóan, hogy részt venne általános iskolai, középiskolai felnttktatásban. Célszerű lenne felmérni az igényt és szükség esetén helyben megszervezni a felnttktatást esetleg a környező településekkel együttesen összefogva.

3.2.5. számú táblázat - Foglalkoztatáspolitikai		
Év	Aktív foglalkoztatás-politikai eszközökkel támogatottak száma (TS 050)	Közfoglalkoztatottak száma (TS 055)
	Fő	(éves átlag - fő)
2016	27	16
2017	17	11
2018	15	8
2019	15	7
2020	51	7
2021	8	4

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A településen folyamatos a közfoglalkoztatás, számuk az elmúlt 3 év során csökkent, mely mutatja, hogy a térségben viszonylag jók a munkavállalási lehetőségek.

A közfoglalkoztatás saját véleményem szerint jó módszer az álláskereső munkában való tartásához. Számos tényező meghatározza azonban megvalósíthatóságát, mint például a jogosultsági- foglalkoztatás helyettesítő támogatás ellátásra- valamint a Foglalkoztatási Osztály

rendelkezésre álló forrása. Alsóörs esetében, mindig igyekeztünk kihasználni a foglalkoztatás ezen formáját, hiszen így a bérköltség 20-30%-a terheli csak az önkormányzatot járulékkedvezmény igénybevétele mellett. A településen nem él hátrányos helyzetű roma/ cigány lakosság.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

A település bemutatása című fejezetben kifejtésre került, hogy a település területén a legnagyobb foglalkoztató az önkormányzat és intézményei. Az óvodát, iskolát, polgármesteri hivatalt, művelődési házat (teleház-könyvtár) illetően az ott dolgozók kb. fele helybeli lakos. A település területén működik 1 élelmiszer bolt, 1 gyógyszertár, valamint vendéglátó ipari egységek (éttermek, hotelek) ahol alsóörsieket is foglalkoztatnak. Az önkormányzat kezelésében álló strand is számos helybelinek nyugdíjasoknak, diáknak is- nyújt szezonális munkát. A strand területén lévő pavilonok vállalkozások számára vannak bérbe adva, akik nyaranta nagyon sok alsóörsi diáknak nyújtanak munkalehetőséget.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

A népségmegtartás és bővítés érdekében egyik legfontosabb tennivaló a fiatalok településen tartása és vonzása. Az ideális az lenne, ha Alsóörsön (illetve környékén) lehetne biztosítani olyan munkahelyeket, ahol a településen élő fiatalok el tudnak helyezkedni. Ezzel biztosítható lenne a községhez való szorosabb kapcsolódás, illetve növekedne a fiatalok településen tarthatósága.

Szerencsére Alsóörs jó térségi adottságokkal rendelkezik, így kevésbé okoz problémát az utazás, amennyiben helyben nincs lehetőség az elhelyezkedésre. A helyi munkalehetőségek megteremtése mellett a környező településekkel és munkáltatókkal közösen célszerű egy oktatási, illetve munkáltatási terv, illetve együttműködés kidolgozása, mely lehetővé teszi a fiatalok számára a közeli településeken változatos szakmák tanulását, illetve ezt követően segít az elhelyezkedésben is. Ennek során rá kell világítani arra is, hogy nem feltétlenül a „divatszakmák” jelentenek biztos megélhetést, sőt! Egy ilyen program megvalósítása esetén olyan munkaerő képzése történhet, amelyre ténylegesen szükség van, így az elhelyezkedés is könnyebbé válik, s a térség népségmegtartó képessége is növekszik.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

Felnőttképzési lehetőségekre legközelebb a megyeszékhelyen van lehetőség. Egyre népszerűbbek az online oktatásra épülő tanfolyamok.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

Alsóörs településen egyáltalán nem tartózkodik szegénységben élő roma kisebbség. A mélyszegénységben élők foglalkoztatása folyamatos a közfoglalkoztatás keretében.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A foglalkoztatási diszkrimináció elsősorban a munkahelyi felvételnél, másodsorban az elbocsátásoknál érezteti hatását. Úgy gondolom Alsóörs településen nem tapasztalható

hátrányos megkülönböztetés, figyelembe véve a lakosság szűk körét, és hogy nem rendelkezik kisebbséggel a falu.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

Pénzbeli és természetbeni ellátások:

Alsóörs Község Önkormányzat Képviselő-testülete **4/2021. (V.26.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról** önkormányzati rendelete egységes szerkezetben tartalmazza az önkormányzat **pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátásait**. A rendelet utolsó módosítása 2023. június 1. napján lépett hatályba.

A rendelet hatálya kiterjed a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben, valamint a Gyermekvédelemről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvényben meghatározott személyekre. A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás tekintetében ezen túlmenően kiterjed az Európai Szociális Kartát megerősítő országok állampolgárainak a külföldiek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2001. évi XXXIX. törvény rendelkezései szerint jogszerűen Magyarországon tartózkodó gyermekeire is.

E rendeletben szabályozza az alábbi pénzbeli és természetben nyújtott szociális ellátásokat:

- a) települési támogatás
  - aa) lakhatási támogatás,
  - ab) ápolási támogatás
  - ac) gyógyszer-támogatás
  - ad) rendkívüli települési támogatásként:
    - ada) temetési támogatást,
    - abb) krízistámogatást vagy
    - abc) átmenti települési támogatás
  - c) köztemetést,
  - d) szociális étkeztetést, valamint
  - e) születési és életkezdési támogatást
- állapít meg az Szt. 45. § - ában és 48. § - ában foglaltak figyelembevételével, valamint e rendeletben meghatározott feltételek szerint.

A Balatonalmádi Szociális és Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társuláson keresztül biztosítja:

- a) Családsegítést
- b) Gyermekjóléti szolgáltatást és
- c) Házi segítségnyújtást.

Az Önkormányzat a Gondos Panni Család- és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat által biztosítja:

- a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a család gondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) a közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adóssághalakkal és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

3) A szociálisan rászorultak részére a *személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat* a **szociális étkeztetést** Alsóörs Község Önkormányzata által fenntartott Napközi Otthonos Óvoda és ,

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottjaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen a.) koruk b.) egészségi állapotuk c.) fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük d.) szenvedélybetegségük, vagy e.) hajléktalanságuk miatt

4) a **házi segítségnyújtást, az időskorúak nappali ellátását, a családsegítést és gyermekjóléti szolgáltatást** Balatonalmádi Család – és Gyermejjóléti Központ és Szociális Szolgálat által biztosítja:

- a) szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
- b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
- c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
- d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
- e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékosággal élők, krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
- f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

3.2.6. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma		
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)	Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma (TS 053)
	Fő	Fő
2016	14	1
2017	18	1
2018	16	0
2019	20	0
2020	34	1
2021	15	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

3.3. 1. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai I.				
Év	Nyilvántartott álláskeresők száma (TS 052)		Álláskeresői ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 047)	
	Fő	15-64 év közötti népesség %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	14	1,37%	6	42,86%
2017	18	1,70%	6	33,33%
2018	16	1,46%	8	50,00%
2019	20	1,72%	7	35,00%
2020	34	2,81%	8	23,53%
2021	15	1,20%	8	53,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A fenti két táblázatból látszik, hogy a álláskeresői segélyben részesülők száma növekvő tendenciát mutat, azonban így is a segélyben részesülők száma csupán az aktív lakónépesség 1,2 %-a. Ez nagyon minimálisnak mondható.

Az álláskeresői járadékra jogosultak száma változó, azonban 2017-től növekvő tendenciát mutat.

3.3.2. számú táblázat - Passzív foglalkoztatás-politikai eszközök - Álláskeresők ellátásai II.						
Év	Szociális támogatásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 048)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (TS 054)		Ellátásban részesülő nyilvántartott álláskeresők száma (TS 049)	
	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában	Fő	Nyilvántartottak %-ában
2016	1	7,14%	0	0,00%	7	50,00%
2017	1	5,56%	1	5,56%	7	38,89%
2018	1	6,25%	1	9,06%	9	56,25%
2019	0	0,00%	0	0,50%	7	35,00%
2020	0	0,00%	0	0,00%	8	23,53%
2021	0	0,00%	0	0,00%	8	53,33%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Rendszeres szociális segélyben részesülő 2019-2021 között nem volt.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők aránya (munkanélküli aktív népesség) 0.

A foglalkoztatást helyettesítő támogatást csak álláskereső személy veheti igénybe.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás.

Az 1991. évi IV. törvény a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (Ft). III. fejezete rögzíti a munkaerő-piaci szolgáltatások és foglalkoztatást elősegítő támogatásokat. Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások:

a) munkaerő piaci és foglalkozási információ nyújtása,

- b) munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs, helyi (térségi) foglalkoztatási tanácsadás,
c) munkaközvetítés.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

a) bérlakás-állomány- szociális lakhatás

Alsóörs belterületén a közművek mindenütt teljeskörűen kiépítésre kerültek. A továbbiakban a feladat ezek minőségi fejlesztése, szükség esetén kapacitásbővítése lehet, illetve új fejlesztési területek kialakításával a meglévő hálózat kiterjesztése.

Külterületen történő területi fejlesztések esetén is korlátozó tényező lehet a nem megfelelő közműves ellátottság, itt is szükség lehet a hálózat bővítésére. Eredményes és ösztönző módszernek bizonyult a lakosság bevonása a közművesítésbe: az önkormányzat kidolgozza az érintett terület közműlétesítésének költségeit, majd azt megosztja a telektulajdonosok között saját (önkormányzati) részt is vállalva.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány						
Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Épített lakások száma (TSv 077)	Épített lakások száma 1000 lakásra (TS 078)	1-2 szobás lakások aránya (TS 076)	A közüzemi szennyvízgyűjtő- hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 074)	A közüzemi ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (TS 075)
	db	db	db	%	%	%
2016	797	0	0,00	20,70	91,59	100,00
2017	797	0	0,00	20,70	93,48	100,00
2018	815	18	22,09	20,61	94,36	100,00
2019	826	11	13,32	20,58	96,49	100,00
2020	851	25	29,38	20,92	94,24	100,00
2021	873	22	25,20	20,96	92,44	100,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásállomány kicsiny, de növekvő tendenciát mutat Alsóörsön. Ez köszönhető annak is, hogy a településhez közel fekvő megyeszékhelyről egyre többen költöznek ki a településre, építkezésbe kezdenek. Bérlakás és szociális lakásállomány nincs a településen.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Megfigyelhető az üdülők lakóházzá történő átminősítése. Az építési szabályok változása miatt (egyszerűsített bejelentés) üdülőépület alig, helyette lakások, lakóházak épültek a településen.

d) lakhatást segítő támogatások

Két helyi rendelet is támogatja a fiatalok letelepedését. Az állami szerepvállalás is jelentős, de Alsóörs továbbra sem szerepel a használt lakás vásárlásához, bővítéséhez igényelhető családi otthonteremtési kedvezményről un. Falusi Csok igénybevételére jogosító rendeletben.

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

3.4.2. számú táblázat - Bérlakás és szociális lakás állomány **opcionális (önkormányzati adatok)**

Év	Lakásállomány (db) (TS 073)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Bérlakás állomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Szociális lakásállomány (db)	Ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma	Egyéb lakáscélú használt nem lakáscélú ingatlanok (db)
	db	db	db	db	db	db	db
2016	797	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2017	797	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2018	815	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2019	826	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2020	851	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
2021	873	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A lakásfenntartási támogatásban részesülők alakulásáról nincs adatunk. Alsóörs településen adósságcsoökkentési támogatásban nem részesül senki. Átmenti segélyezés inkább jellemző, mely pénzbeli vagy természetbeni (tűzifa) formában történik.

A településen nem él hajléktalan.

g) Lakhatás egyéb jellemzői

Külterületen és nem a lakóövezetben elhelyezkedő lakásokban bejelentkezett lakosok száma 2022-ben 78 fő volt. Víz-villany ellátás, valamint hulladékszállítás biztosított a családok számára, a szennyvíz-elvezetés 90%-ban ki van építve, vagy egyedi szennyvíztárolókkal oldható meg. Lakott területtől 0-2 km távolságon belül helyezkednek el, részben aszfaltos részben kiépítetlen – murvás utakkal megközelíthetők. A külterületi buszmegállóknak száma 3 db. Elmondható, hogy a külterületen és nem lakóövezetben élő családok életkörülményeihez szükséges feltételek biztosítottak.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A telep, szegregátum nincs Alsóörsön, így az alcím kifejtése nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV törvény írja elő a települési önkormányzat számára, az egészségügyi alapellátás körében az alábbi feladatok ellátását:

- háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátás
- fogorvosi alapellátás
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyelet
- védőnői ellátás
- iskola-egészségügyi ellátás.
- szakorvosi ellátás Balatonalmádi, Veszprém

Ezen ellátási feladatokat a település teljeskörűen biztosítja az alsóörsi és a környező települések lakosai számára.

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

A szakellátások tekintetében Balatonalmádi rendelőintézetét kell felkeresnie a lakosságnak. A házi és házi gyermekorvos hétköznapokon hétfő, szerda, péntek délelőtt rendel, az orvosi ügyelet

Balatonalmádiban biztosított. A fogorvos az iskolafogászati rendelés mellett minden nap várja a betegeket. Az iskola egészségügyi ellátást Csopak település védőnője biztosítja. Működik egy gyógyszerár, amely a hét minden munkanapján és szombaton is nyitva van.

3.6.1. számú táblázat – Egészségügyi ellátás						
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 107)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 106)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 108)	Gyógyszertárak és fiókgyógyszertárak száma (TS 110)	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (alanyi és normatív alapon kiadott) (TS 133)	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 135)
	db	db	db	db	Fő	Fő
2016	1	0	0	1	0	0,00
2017	1	0	0	1	20	5,66
2018	1	0	0	1	19	5,06
2019	1	0	0	1	17	1,67
2020	1	0	0	1	16	1,00
2021	1	0	0	1	15	1,82

Forrás: TeLR, KSH Tstar

b) *prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés*

Az alsóörsi gyerekek számára az iskolában és óvodában is rendszeresen tartanak szűrővizsgálatokat, valamint az iskolában már prevenációs előadásokat is szerveznek.

Minden évben megrendezésre kerül az Egészségnap az alsóörsi strandon, melyben mindig helyet kap az egészségmegőrzéssel kapcsolatos előadások, vizsgálatok: csontritkulási vizsgálat, vércukor és vérnyomás-mérés, szemészeti szűrővizsgálatok, hallásvizsgálat, diétás tanácsadás. A Veszprém Megyei Tüdőgondozó minden évben megszervezi a lakosság részére a tüdőszűrést egy alkalommal.

A helyi Vöröskereszt is évente rendez a Művelődési házban egészségnapot.

c) *fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés*

A fejlesztő és rehabilitációs ellátás a megyeszékhely intézményeiben érhető el a lakosság számára, ez helyben nem biztosított.

d) *közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése*

A Napraforgó Óvoda és Bölcsöde konyháján a menü összeállítása során nagy figyelmet fordítanak a változatos étrendre, mindig friss alapanyagokból készítik az ételt.

e) *sportprogramokhoz való hozzáférés*

Alsóörs település életében meghatározó szerepet tölt be a sport.1996-ban alakult meg az Alsóörsi Sportegyesület, labdarugó és íjász majd kézilabda és 2023-tól Vizisport szakosztállyal bővült. Mindegyik szakosztály kitűnő eredményekkel dicsekedhet, a felnőtt csapatok mellett nagy hangsúlyt fektetnek a kézilabda és a labdarugó utánpótlás nevelésére, ahol a serdülő csapatok is jól szerepelnek.

Ennek érdekében az önkormányzat számos sportolásra alkalmas intézményt tart fent:

- ***sportcsarnok,***
- ***füves sportpálya,***
- ***kosárlabdapálya,***
- ***íjászpálya,***
- ***homokos röplabda- kézilabda- labdarugó pálya.***
- ***konditerem***
- ***spining***

- kültéri fitness pálya
- erdei kerékpárpálya
- vízi eszköz tároló
- jóga
- asztalitenisz

Az ifjúságnak és az idősebb korosztálynak is minden lehetősége adott, hogy a településen különféle sportolási lehetőség közül választhasson, az ehhez szükséges feltételek mind rendelkezésre állnak.

A településen a sport-tevékenység köré szerveződött egyesületek is működnek:

- Alsóörsi Sportegyesület,
- Alsóörsi Vitorlás Sport Club,
- BYC 1912,
- Veszprém Vidéki Horgászegyesület,
- Ezüsthíd Horgászegyesület Alsóörs,
- Conquest Vitorlás Sportegyesület.

Kötelezően ellátandó alapellátási feladatok:

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Házi-segítségnyújtás: Házi segítségnyújtás keretében a szolgáltatást igénybe vevő személy saját lakókörnyezetében kell biztosítani az önálló életvitel fenntartása érdekében szükséges ellátást:

- az alapvető gondozási, ápolási feladatok elvégzését,
- az önálló életvitel fenntartásában, az ellátott és lakókörnyezete higiénias körülményeinek megtartásában való közreműködést,
- a veszélyhelyzetek kialakulásának megelőzésében, illetve azok elhárításában való segítségnyújtást.

Alsóörs Község Önkormányzata a szociális és gyermekjóléti feladatok ellátását a Balatonalmádi Család – és Gyermekjóléti Központ és Szociális Szolgálat közreműködésével biztosítja.

Családsegítés: az életvezetési problémákkal, szociális gondokkal küzdő, vagy krízishelyzetben lévő családok vagy személyek vehetik igénybe. A családsegítés a következő területeken nyújt segítséget:

- ✓ Családi konfliktusok okainak feltárása és azok megoldása,
- ✓ Életvezetési problémák esetén életvezetési tanácsadás, háztartásszervezési ismeretek átadása
- ✓ Tartós munkanélküliek, aktív korú nem foglalkoztatottak támogatása, programjának működtetése,
- ✓ Támogatásokhoz való hozzájutás segítése,
- ✓ Hivatalos ügyek intézésében nyújtott segítség.

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma	Összesen

2012	0	0	0
2013	0	0	0
2014	0	0	0
2015	0	0	0
2016	0	0	0
2017	0	0	0

Forrás: TelR, KSH Tstar

Ápolási díjra jogosult - a jegyes kivételével - a Ptk. 685.§ d) pontja szerinti nagykorú hozzátartozó, aki 18. életévét betöltött tartósan beteg személy ápolását, gondozását végzi. Nem állapítható meg az

a) ha kérelmező családjában az 1 főre jutó jövedelem meghaladja családban élő esetén az öregségi nyugdíjminimum 200 %-át,

b) egyedül élő esetén az öregségi nyugdíjminimum 250 %-át,

c) ha kérelmező rendszeres pénzellátásban részesül, és annak összege meghaladja az ápolási díj összegét.

Alsóörsön 2012-2017 közötti időszakban egyetlen személy sem részesült ápolási díjban.

Ápolási támogatást 2023-ban egy fő kap.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közelet bemutatása

a) közösségi élet színterei, fórumai

A közösségi élet színterei, önkormányzati intézmények, sportintézmények a templomok, a civil szervezetek. Az alábbi civil szervezetek működnek a településen:

- Alsóörs Község Polgárőrsége
- Alsóörsért Közalapítvány
- Alsóörsi Képzőművészeti Egyesület
- Alsóörsi Nyugdíjas Polgári Egyesület
- Alsóörsi Református Hagyományokért Alapítvány közhasznú szervezet
- Alsóörsi Sportegyesület
- Alsóörsi Vállalkozásfejlesztési és Hagyományőrző Közalapítvány
- Alsóörsi Vitorlás Sport Club
- Conquest Vitorlás Sportegyesület
- Ezüsthíd Horgászegyesület Alsóörs
- Veszprém Vidéki Horgászegyesület
- Ingókő Természetvédelmi Alapítvány
- Kilátóért Alapítvány Alsóörs
- Sirály Nyugdíjas Közhasznú Egyesület
- Vöröskereszt Alsóörsi Alapszervezete
- Remény Alkoholelleses Klub
- Kisboldogasszony Karitás Csoport
- Hegyközség
- Csipkeműhely
- Endródi Sándor Iskolai Alapítvány

A település két felekezethez tartozó hívei gyakorolhatják vallásukat:

- ✓ Alsóörs - Lovas Református Társegyházközség
- ✓ Alsóörsi Római Katolikus Plébánia.

b) közösségi együttélés jellemző

Fontosnak tartjuk a településen működő szervezetek és intézmények közös együttműködését, ezért az önkormányzat minden évben külön pénzüsszeget különít el a működésük támogatására, ezzel is elősegítve, hogy minél intenzívebben tudjanak részt vállalni a közösség életben, felhasználva hagyományait, tapasztalataikat a településen élők számára – korhatárra való tekintet nélkül – különféle programok megszervezésében.

c) c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A közösség számára egész évben sok-sok programmal készülnek a szervezők, melynek megvalósításához segítségre is szükség van. A segítség nem csak a szervezetek részéről, hanem önkéntes lakosok is hozzájárulnak a program megszervezéséhez. A civil szervezetek mellett a helyi vállalkozók, magánemberek is támogatják az összejöveteleket, legyen az bármilyen támogatás. (pénzbeli, tárgyi, kétékezi munka)

Ezen felül olyan rendezvények is kerülnek szervezésre, melynek keretében a település gyűjt adományokat felajánlva azt a rászorulóknak részére.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nincs roma nemzetiségi önkormányzat, így az alcím kifejtése nem releváns.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
A tartós munkanélküliség következménye a szegénység. Nyilvántartott álláskereső száma ingadozó az elmúlt években jelentős csökkenést mutat	Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, Közfoglalkoztatás széles körűvé tétele, Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, összefogás szomszédos településekkel
A foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak száma	Kapcsolatfelvétel Munkaügyi Központtal, közfoglalkoztatás még nagyobb keretek közötti bonyolítása, esetlegesen környező településekre történő kiközvetítéssel, képzési/átképzési lehetőségek
Sok a nyugdíj előtt álló munkanélküli száma.	Közfoglalkoztatásban ennek megfelelő munkakör keresése idénymunkák biztosítása a strandon
Általános iskolai végzettségnél magasabb végzettségűek munkanélkülisége magas	oktatás-átképzés szervezése, kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, helyben történő munkahelyszervezés

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Magyar Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032” Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes részterületeken a foglalkoztatás, az oktatás, a lakásügy, az egészségügy, a szociális és gyermekjóléti, gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában.

Általánosságban elmondható, hogy a veszélyeztetettség okai között kimagaslóan a szociális helyzet a meghatározó, de az alábbi tényezőket is fontos kiemelni:

Szociális helyzet: A szociális helyzetből adódó veszélyeztetettség a gyermekek több mint a felét foglalta magába.

A család szétesése: Ez a veszélyeztetési ok gyakran párosul a szociális helyzet romlásával és a gyermek mentális állapotának sérülésével. A család szétesésének leggyakoribb oka, a válás a gyermek számára veszteség. Az elfojtott érzelmek a személyiségfejlődésben rendellenességeket, zavarokat eredményezhetnek.

A nevelés, gondozás, törődés, szeretet hiánya: Az elhanyagolás is bántalmazás (egészségügyi-, oktatási elhanyagolás, a gyermek magára hagyása, elhagyása). A gyanújelek, tünetek jelentkezhetnek testi, viselkedésbeli és érzelmi szinteken is.

Súlyos betegség a családban: A betegség vonatkozhat szülőre, nagyszülőre és testvérre is. A családtagok hosszú vagy súlyos betegsége, az egészségtelen életmód, tartósan rossz lakhatási körülmények a gyermek testi fejlődését és egészségét is veszélyeztetik. A gyermek számára problémát okozhat a hosszan tartó, vagy súlyos betegséggel való szembesülés, a normálistól eltérő élethelyzetben való folyamatos „tartózkodás”.

A család életmódja: A családi élet súlyosabb veszélyeztető ártalmait jelenti a deviáns viselkedési formák jelenléte a család hétköznapijaiban: alkoholizmus, brutalitás, bűnöző családi környezet.

A gyermek mentális állapota, személyiségzavara: A gyakorlatban is érzékelhető a mentálisan sérült gyermekek számának növekedése. Az okok között a családi nevelés jellemző hibái - következetlenség, szigor és kényeztetés eltúlzása, követelések hiánya a gyermek felé, vagy ellenkező esetben: a gyermek képességeit meghaladó, magas mérce állítása, az ellenőrzés, odafigyelés hiánya – tapasztalhatóak. Gyakran találkozunk az idegrendszeri betegségeik miatt rendszeresen gyógyszert fogyasztó kisgyermekkel.

Bántalmazás: Jelei sokszor nem egyértelműek. Nehezíti a helyzetet, hogy a testi jelek hiánya nem zárja ki a bántalmazás lehetőségét (szexuális-, verbális bántalmazás nehezen felismerhető).

A gyermekek egészséges fejlődésének alapfeltétele az egészséges étkezés. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás és általános iskolás gyermek térítésmentesen, illetve 50%-os támogatást kapnak. 2022-2023 nem volt RGYK.-s család.

Az óvodákban, iskolákban mindegyik szociálisan rászoruló és normatív támogatásra jogosult gyermek étkezési lehetősége biztosított. A törvény által meghatározott ingyenes, valamint az önkormányzat térítési és tandíj rendelete alapján adható tankönyvtámogatásban a tanulók 100 %-a részesült. Nyári gyermekétkeztetés száma csekélynek mondható.

A gyermekek védelmét szolgálják helyben:

- pénzbeli és természetbeni ellátások: Alsóörs Község Önkormányzat Képviselő-testülete 4/2021. (V.26.) önkormányzati rendelete a szociális ellátásokról önkormányzati rendelete tartalmazza az önkormányzat pénzbeli és természetben nyújtott szociális és gyermekvédelmi ellátásait.
- Alsóörsre járó tanulók mindegyik **100% -os tankönyvtámogatásban** részesül.
- A Balatonalmádi Szociális és Gyermejjóléti Intézményfenntartó Társuláson keresztül biztosítja:
  - a) Családsegítést
  - b) Gyermejjóléti szolgáltatást és
  - c) Házi segítségnyújtást.
- Az Önkormányzat a Gondos Panni Család- és Gyermejjóléti Központ és Szociális Szolgálat által biztosítja:
  - a) a szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
  - b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
  - c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
  - d) a közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
  - e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,
  - f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.
- A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatásokat a szociális étkeztetést Alsóörs Község Önkormányzata által fenntartott Napközi Otthonos Óvoda és Bölcsőde konyhája biztosítja.

Az étkeztetés keretében azoknak a szociálisan rászorultaknak a legalább napi egyszeri meleg étkezéséről kell gondoskodni, akik azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen a.) koruk b.) egészségi állapotuk c.) fogyatékságuk, pszichiátriai betegségük d.) szenvedélybetegségük, vagy e.) hajléktalanságuk miatt

a házi segítségnyújtást, az időskorúak nappali ellátását, a családsegítést és gyermejjóléti szolgáltatást a Balatonalmádi Család – és Gyermejjóléti Központ és Szociális Szolgálat által biztosítja:

  - a) szociális, életvezetési és mentálhigiénés tanácsadást,
  - b) az anyagi nehézségekkel küzdők számára pénzbeli, természetbeni ellátásokhoz, továbbá a szociális szolgáltatásokhoz való hozzájutás megszervezését,
  - c) a családgondozást, így a családban jelentkező működési zavarok, illetve konfliktusok megoldásának elősegítését,
  - d) közösségfejlesztő, valamint egyéni és csoportos terápiás programok szervezését,
  - e) a tartós munkanélküliek, a fiatal munkanélküliek, az adósságterhekkel és lakhatási problémákkal küzdők, a fogyatékkal élők, krónikus betegek, a szenvedélybetegek, a pszichiátriai betegek, a kábítószer-problémákkal küzdők, illetve egyéb szociálisan rászorult személyek és családtagjaik részére tanácsadás nyújtását,

f) a családokon belüli kapcsolaterősítést szolgáló közösségépítő családterápiás, konfliktuskezelő mediációs programokat és szolgáltatásokat, valamint a nehéz élethelyzetben élő családokat segítő szolgáltatásokat.

- Az Önkormányzat a szociálisan hátrányos helyzetbe levő családok anyagi támogatása, ennek révén a gyermek(ek) családi környezetben történő ellátásának elősegítése, a gyermek családból történő kiemelésének megelőzése érdekében - rendszeres támogatásként **rendszeres és rendkívüli gyermekvédelmi támogatást folyósíthat.**
- Alsóörs község önkormányzat képviselő testületének 2007 óta érvényben lévő, a jegyző által készített **bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciója**. Mely külön fejezetben taglalja a gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentését az ifjúságvédelmet, valamint a droghasználat és a kábítószer-bűnözés csökkentését elkerülését szolgáló intézkedéseket.
- **Alsóörs Ifjúságáért Alapítvány**, mely szervezet működése az alsóörsi általános iskolás –elemi iskolás korú gyermekek tanulmányi eredményének, továbbtanulásának ösztönzésére, szociális helyzetének javítására orientálódik.

4.1. számú táblázat - Gyermekkorú népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (2.számú táblázatból)					
Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 003)	Férfiak (TS 005)	Nők (TS 007)
	Fő	Fő	Fő	%	%
Állandó népesség száma (férfiak TS 004, nők TS 006)	956	1.002	1958	48,83%	51,17%
0-2 évesek (összes száma TS 008, aránya TS 009)			41	2,09%	
0-14 éves (férfiak TS 010, aránya TS 011; nők TS 012, aránya TS 013)	112	130	242	5,72%	6,64%
15-17 éves (férfiak TS 014, aránya TS 015; nők TS 016, aránya TS 017)	32	24	56	1,63%	1,23%
Forrás: TeIR, KSH Tstar					

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek		
Év	Védelembe vett kiskorú gyermekek száma (TS 116)	Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma (TS 115)
	Fő	Fő
2016	2	0
2017	2	0
2018	0	0
2019	0	3
2020	0	3
2021	1	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Alsóörs településen védelembe vett és veszélyeztetett gyermek 2021-ben 1 fő volt. Elmondható, hogy a gyermekek megfelelő körülmények között élnek.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek	
Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 111)
	Fő
2016	0
2017	1
2018	1
2019	0
2020	1
2021	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
 Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A Gyvt. szerint **rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre** való jogosultság megállapításának célja annak igazolása, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

a) a 21/B. §-ban meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésnek és – ha megfelel a 21/C. §-ban foglalt feltételeknek – a szünidei gyermekétkeztetésnek,

b) a 20/A. §-ban meghatározott pénzbeli támogatásnak,

c) az e törvényben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

(1a) A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek után a gyermek családbafogadó gyámjával kirendelt hozzátartozó kiegészítő pénzbeli ellátásra jogosult, ha

a) a gyermek tartására köteles, és

b) nyugellátásban, korhatár előtti ellátásban, szolgálati járandóságban, táncművészeti életjáradékban, átmeneti bányászjáradékban, megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban, időskorúak járadékában vagy olyan ellátásban részesül, amely a nyugdíjszerű rendszeres szociális ellátások emeléséről szóló jogszabály hatálya alá tartozik.

(2) A gyámhatóság megállapítja a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a) a szociális vetítési alap összegének a 180%-át, ha

aa) a gyermeket egyedülálló szülő vagy más törvényes képviselő gondozza,

ab) a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

ac) a nagykorúvá vált gyermek megfelel a 20. § (2) bekezdésében foglalt feltételeknek;

b)* a szociális vetítési alap összegének 165%-át az a) pont alá nem tartozó esetben,

feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a (7) bekezdésben meghatározott értéket.

A Gyvt. szerint a gyámhatóság emelt összegű vagy kiegészítő pénzbeli ellátást a 20/A., 20/B. §-okban foglalt feltételek fennállása esetén.

A táblázatból és grafikonból arra következtethetünk, hogy ha nem is sok, de azért jelen van a rendkívüli élethelyzet egyes családoknál.

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma			
Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 109)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
	db	Fő	Fő
2016	1	n.a.	-
2017	0	n.a.	-
2018	1	n.a.	-
2019	1	57	-
2020	1	64	-
2021	1	60	-

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	2	
Óvodai férőhelyek száma	75	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	3	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	6.30-16.30	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	08.01-08.31.	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	7	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	5	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	4	0
Kisegítő személyzet	7	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Alsóörs településen 1 védőnő látja el a feladatokat. Elmondható, hogy a gyermekek száma évről-évre emelkedő tendenciát mutat.

Forrás: helyi önkormányzat

Családi napközi igénybevétele nem jellemző a településre.

Az óvoda személyzete maximális létszámmal működik, a környező településekről is hozzák be Alsóörsre a szülők a gyermekeiket (Lovas, Felsőörs). Az óvodapedagógusok száma optimálisnak tekinthető a férőhelyek arányában. A kisegítő személyzet tagjai: élelmezésvezető, szakácsok, konyhai kisegítők, karbantartó.

4.3.3. b.) számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Működő munkahelyi bölcsődei férőhelyek száma (TS 126)	Munkahelyi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 122)	Működő családi bölcsődei férőhelyek száma (TS 125)	Családi bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 121)	Működő mini bölcsődei férőhelyek száma (TS 127)	Mini bölcsődébe beírt gyerekek száma (TS 123)	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma (TS 124)	Bölcsődébe (összes) beírt gyermekek száma (TS 120)
	db	Fő	db	Fő	db	Fő	db	Fő
2016	0	0	0	0	0	0	0	0
2017	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	7	8	0	0
2019	0	0	0	0	7	7	0	0
2020	0	0	0	0	7	7	0	0
2021	0	0	0	0	7	8	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4. a) 1.számú táblázat - Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek

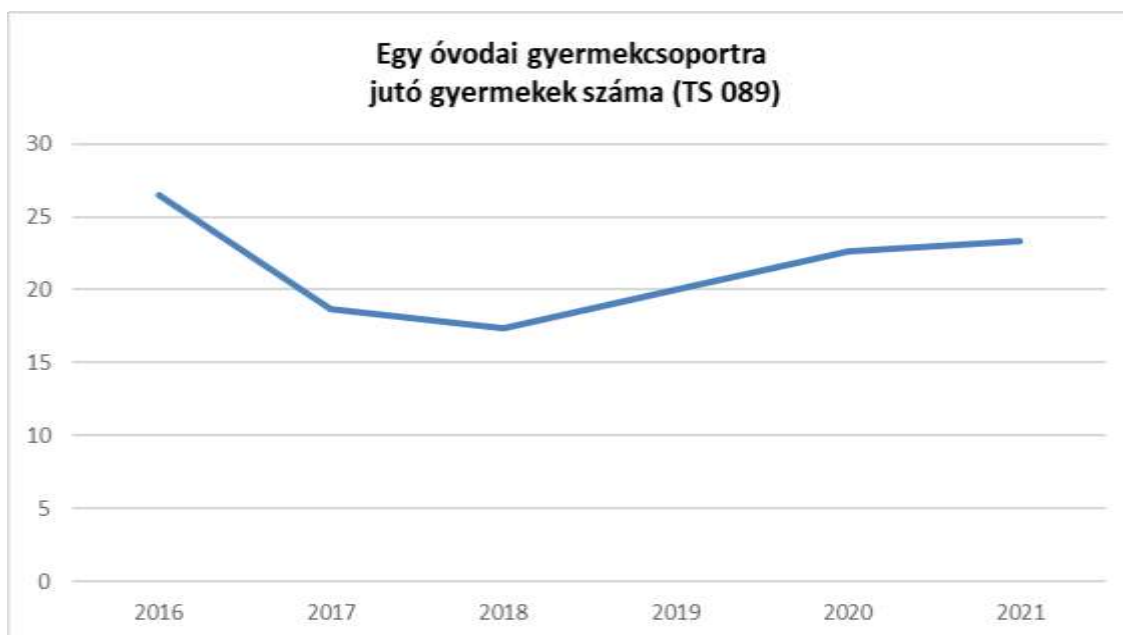
Év	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 092)	Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű óvodás gyermekek aránya az óvodás gyermekekben belül (TS 093)
	Fő	Fő	%
2016	53	5	9,43
2017	56	3	5,36
2018	52	2	3,85
2019	60	0	0,00
2020	68	0	0,00
2021	70	0	0,00

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai								
Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsoportok száma - gyógypedagógiai neveléssel együtt (TS 085)	Óvodai férőhelyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 090)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 088)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt) (TS 087)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsoportok száma (TS 086)	Gyógypedagógiai oktatásban részesülő óvodás gyermekek száma az integráltan oktatott SNI gyermekek nélkül (TS 091)	Egy óvodai gyermekcsoportra jutó gyermekek száma (TS 089)
	fő	db	db	db	fő	db	fő	fő
2016	n.a.	2	50	1	53	0	0	27
2017	n.a.	3	50	1	56	0	0	19
2018	n.a.	3	75	1	52	0	0	17
2019	n.a.	3	75	1	60	0	0	20
2020	n.a.	3	75	1	68	0	0	23
2021	n.a.	3	75	1	70	0	0	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

c) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyvellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2018	4	20	137	0	0
2019	4	36	120	0	0
2020	2	28	133	0	0
2021	4	37	135	0	0
2022	4	42	139	0	0
2023	6	48	165	0	0

4.4.4. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek					
Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 080)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 081)	Általános iskolai feladatellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 079)	Egy általános iskolai osztályra jutó tanulók száma a nappali oktatásban (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 082)	Más településről bejáró általános iskolai tanulók aránya a nappali oktatásban (TS 084)
	db	db	db	fő	%
2016	0	8	1	15,88	25,98
2017	0	8	1	16,00	43,75
2018	0	8	1	17,13	40,88
2019	0	8	1	15,00	19,17
2020	0	8	1	16,63	24,06
2021	0	8	1	16,88	25,93

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma					
Tanév	Általános iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt)	
	fő	fő	fő	fő	%
2018/2019	56	79	137	54	39,4%
2019/2020	55	67	120	54	45%
2020/2021	61	71	133	63	47%
2021/2022	70	65	135	65	48%
2022/2023	71	75	139	74	53%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az alsó tagozatos diákok száma alacsonyabb, mint a felső tagozatos diákoké. Az iskola létszáma folyamatos emelkedést mutat. Alsóörs község képviselő-testülete határozatban döntött az Endrődi Sándor Általános Iskola Lovas-Alsóörsi Református Egyházközség fenntartásába adásáról. 2012. szeptemberi iskolakezdéstől már Endrődi Sándor Református Általános Iskola néven működik az iskola.

A tantestületben 14 fő főállású (13-1, nő - férfi) 1 fő félállású férfi, 7 fő (2 férfi-5 nő) óraadó, 1 fő fejlesztő pedagógus (nő), 1 fő (nő) logopédus 2 fő (nő) pedagógiai asszisztens valamint, 1 fő (nő) gyógypedagógiai asszisztens, 1 fő (nő) iskolapszichológus, 5 fő (nő) technikai személyzet, illetve 2 fő (nő) kollégiumi nevelő végzi a munkát.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2019/2020	4	4	8	0	0	0	1
2021/2022	4	4	8	0	0	0	1
2022/2023	4	4	8	0	0	0	1

Forrás: általános iskola

4.4.5. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezők a nappali oktatásban	
Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 083)
	Fő
2016	13
2017	17
2018	16
2019	31
2020	13
2021	19

Forrás: TelR, KSH Tstar

*d) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya
Az adatfelmérés alapján Alsóörs településen nem él magyar vagy kettős állampolgársággal nem rendelkező gyermek.*

**4.2 Szegregált, teleszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége
A településen nincs szegregált, teleszerű lakókörnyezet, így az alcím kifejtése nem releváns.**

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

A településen egy védőnő látja el a gyermekeket, szülés előtt és után álló édesanyákat. A védőnőhöz - családlátogatásaik során - a várandós kismamák, gyermekes anyukák fordulnak problémáikkal. Nagyon sokszor elég egy megerősítő beszélgetés ahhoz, hogy problémájukkal orvoshoz forduljanak. Az iskoláskorúaknál az érzékszervi méréseket és egészségügyi ismeretterjesztést végeznek az életkorukhoz kapcsolódóan.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Gyermekorvosi ellátás biztosított a településen 1 fő házi orvos keretében. A szakorvosi ellátások Balatonalmádiba érhetőek el.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A szakszolgálati feladatok tekintetében a gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás, fejlesztő felkészítés, nevelési tanácsadás és logopédiai ellátás helyben nem megoldott, ezen feladatokat más településen – Veszprémben, Balatonfüreden, Balatonalmádiban - látják el. Ezen feladatokat (fejlesztés, logopédia, pszichológia) a Református EGYMI szakemberei látják el. A diagnosztizálásban van fontos szerepe a területileg illetékes Szakszolgálatnak.

d) gyermekjóléti alapellátás

Az önkormányzatnak nincs saját gyermekjóléti szolgálata. A feladatot a Balatonalmádi Gondos Panni Szociális központtal kötött megállapodás alapján látja el.

e) gyermekvédelem

A gyermekjóléti szolgálat, a védőnő és a pedagógusok együttműködése mellett a település gondoskodik a gyermekek megfelelő ellátásáról, gondoskodásáról, szükség esetén pedig a beavatkozásról is.

f) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az óvodában és az iskolában is nagy hangsúlyt fektetnek a gyermekek minden napi sportolási lehetőségeire, a napközbeni foglalkozásokon túl szabadidős programokat, versenyeket is szerveznek számukra.

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétvégi, szünidei) ingyenes tankönyv

Az óvodában és az iskolában is ingyenesen illetve 50 %-os kedvezménnyel biztosítják az étkezést a hátrányos helyzetű gyermekek részére, akik rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülnek.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

Az intézmények esetében az akadálymentesítés maximális teljesítésére törekszik az iskolákat fenntartó önkormányzatok. A szociális szakemberek, az intézmények dolgozói munkájuk során törekszenek a gyermekek teljes körű ellátásra, beilleszkedésüket segítésére

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

Nincs pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a településen, így az alcím kifejtése nem releváns.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, fogyatékossgal élő gyermekek, sajátos nevelési igényű gyermekek ellátása, nevelése kiemelt fontosságú. Gyógypedagógus Veszprémben foglalkozik az ilyen gyermekekkel. Az iskolapszichológiai ellátást a Református EGYMI keretein belül történik.

Az alábbi táblázat szemlélteti, hogy a településen mely feladatot látnak el helyben és melyiket másik településen.

Intézményi feladatok	Óvodai nevelés	Alsóörs
	Ált. isk.okt. 1-4.évfolyam	Alsóörs
	Ált. isk.okt. 5-8. évfolyam	Alsóörs
	Alapfokú művészetoktatás	Alsóörsön
Szakszolgálati feladatok	Gyógypedagógiai tanácsadás	Veszprém
	Korai fejlesztés és gondozás	Balatonalmádi, Balatonfüred
	Fejlesztő felkészítés	Balatonalmádi
	Nevelési tanácsadás	Balatonalmádi
	Logopédiai ellátás	Balatonfüred
	Továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás	Veszprémben
	Gyógytestnevelés	Balatonalmádi
Gyermekjóléti ellátások	Bölcsőde	Alsóörs
	Családi napközi	Ellátatlan
	Iskolai napközi	Alsóörsön
	Házi gyermekfelügyelet	Ellátatlan
	Családok átmeneti otthona	Veszprém

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Családok átmeneti otthonának hiánya	Férőhely kialakítás

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

Jogi alapvetések a nők esélyegyenlőségéhez:

- Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében.

- *A Tanács 76/207/EGK irányelve a nőkkel és a férfiakkal való egyenlő bánásmód elvének a munkavállalás, a szakképzés és az előmenetel lehetőségei, valamint a munkafeltételek terén történő végrehajtásáról és az azt módosító 2002/73/EK irányelv.*
- *A Tanács 79/7/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a szociális biztonság területén történő fokozatos megvalósításáról.*
- *A Tanács 86/378/EGK irányelve a férfiakkal és a nőkkel való egyenlő bánásmód elvének a foglalkoztatási szociális biztonsági rendszerekben történő megvalósításáról.*

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény 12. §-a rendelkezik arról, hogy a munkaviszonnyal, így különösen a munka díjazásával kapcsolatban az egyenlő bánásmód követelményét meg kell tartani. A munka egyenlő értékének megállapításánál különösen az elvégzett munka természetét, minőségét, mennyiségét, a munkakörülményeket, a szükséges szakképzettséget, fizikai vagy szellemi erőfeszítést, tapasztalatot, felelősséget, a munkaerő-piaci viszonyokat kell figyelembe venni.

Az EBktv. megfogalmazza a közvetlen és a közvetett diszkrimináció fogalmát, amely rögzíti, hogy az adott személy olyan tulajdonsága miatt kerül hátrányba más, összehasonlítható helyzetben lévő személyekhez képest, amit nem tud befolyásolni. Védett tulajdonságként nevezi meg a törvény a nemet, a családi állapotot, az anyaságot és a terhességet is.

5.1.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint (a 3.2.1. táblával azonos)			
Év	Nyilvántartott álláskeresők aránya az állandó népességben a 15-64 évesek körében		
	Férfiak aránya	Nők aránya	Összesen
	(TS 033)	(TS 034)	
	%	%	%
2016	0,53	2,01	1,27%
2017	1,05	2,19	1,62%
2018	1,39	1,44	1,42%
2019	1,32	2,05	1,69%
2020	2,47	3,19	2,83%
2021	1,3	1,14	1,22%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A táblázatból jól látszik, hogy 2016 után a foglalkoztatott férfiak száma folyamatosan emelkedik.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Alsóörs Község Önkormányzata a munkanélküliség és az aktív korúak elhelyezkedése érdekében nagymértékben bonyolít közfoglalkoztatást. A település adottságai miatt azonban inkább van szükség férfi munkaerőre a közterületek tisztántartása, a buszvárók karbantartása, parkok-árkok-szennyvízelvezetők tisztítása, esetében. Ennek ellensúlyozására a nőket is ugyanolyan arányban foglalkoztatjuk, mint a férfiakat. Volt olyan év, hogy több női közfoglalkoztatott volt, mint férfi.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

Általánosságban elmondható, hogy a családalapítás-gyermekvállalás, a munkahelytől való hosszabb idejű távolmaradás nagymértékben rontja a nők munkaerőpiacra való visszalépésének esélyeit, sok esetben nem tudnak visszatérni régi munkahelyükre mert a munkáltató úgy dönt hogy a helyettesítésére felvett személyt foglalkoztatja inkább tovább, vagy már azonnal megszünteti munkaviszonyát amint el kell mennie szülni.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg 2016-ban:

- ✓ a település összlakosságának 50,33%-a nő (917 fő)
- ✓ a női lakosok 47,44 %-a 18-59 éves korú (435 fő);
- ✓ a nyilvántartott álláskereső 61,11%-a nő (11 fő)
- ✓ a nyugdíjas nők száma 280 fő. (összes nyugdíjas 55,5%-a)

A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen, vagy ahhoz közel.

Alsóörsön óvoda, iskola, valamint 2018. 07.19-től egy 8 fős mini bölcsőde is működik. Nem csak a helyből, hanem a szomszédos településekről is érkeznek gyerekek az intézménybe. A férőhelyek maximálisan fel vannak töltve, sőt még túljelentkezés is előfordul, ilyenkor azt tanácsolják a szülőknek, hogy késleltessék a gyermekek intézménybe történő beiratását.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

A fogamzásszabályozás és szexualitás gyakran még a mai családokban is tabu témának számít. Ezért kiemelten fontos szerepet kapnak a közoktatási intézmények a gyerekek felvilágosításában. A gyerekek szexuális felvilágosítását célzó programok, tanórák már az általános iskolában megkezdődnek, majd a középiskolákban folytatódnak; osztályfőnöki, biológiaóra keretében előadást tartanak a védőnők.

A gyerekágyas gondozás során a szülés után mindenki megkapja a kellő tanácsadást, hogy milyen fogamzásgátlást használjon. Várandós tanácsadást heti rendszerességgel tart a védőnő Alsóörs településen. A védőnő koordinálja a terhesség idejének megfelelő vizsgálatok megtörténtét, rendszeresen látogat el a kismamák otthonába a körülmények folyamatos figyelemmel kísérése érdekében.

Általánosságban elmondható, hogy a gyermek születését követően az otthon maradó szülő magányosnak érzi magát. Hirtelen az eddigi aktív életéből minden háttérbe szorul, a megszokottól eltér, és fellép a félelem a „más”-tól. Ezért az Önkormányzat a közművelődés, a sport, a szabadidő eltöltésének terén olyan családbarát környezetet kíván teremteni, amely közösségi teret nyújt számukra is.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként

2012	1	29	29
2013	1	35	35
2014	1	30	30
2015	1	36	36
2016	1	42	42
2017	1	46	46

Forrás: TelR és helyi
adatgyűjtés

A védőnői szolgálat nemcsak a kisgyermek egészségi állapotának felügyeletét végzi, hanem feladata a kismama segítése, hogy ezzel támogassa a felügyelete alá tartozó gyermek megfelelő testi és mentális fejlődésének biztosítását. A védőnő rendszeres kapcsolatban áll a családdal, a kisgyermekellátó intézményekkel és a gyermekorvossal is. Az általános iskolába járó gyerekekhez külön jár védőnő, az iskola-egészségügyi ellátás biztosítására.

Alsóörsön egy védőnő látja el a gyermekgondozással kapcsolatos feladatokat, így az összes 0-3 év közötti gyermek ellátásáért ő felel.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

A statisztikai adatok azt mutatják, hogy a nők ellen elkövetett bűncselekmények között egyértelműen a családon belüli erőszak a leggyakoribb halálozási ok. A helyzetet tovább nehezíti, hogy a családban, az otthon falai mögött folyó erőszak a privát szféra sérthetlenségénél fogva gyakran láthatatlan, ami az áldozat számára jelentősen megnehezíti a segítségkérést, a környezet számára pedig a segítségnyújtást. Mind a nyugati, mind a magyar adatok azt mutatják, hogy minden ötödik nő él vagy élt valaha olyan kapcsolatban, ahol partnere rendszeresen testileg bántalmazta őt. Ezt az adatot tovább súlyosbítja, hogy a testi erőszak csak a jéghegy csúcsa. A folyamatos lelki erőszakban élő nők száma ennél jóval magasabb. Célzottan a nők elleni erőszak, családon belüli erőszakáldozataival foglalkozó ellátás a településen nem folyik. Szerencsére nincs tudomása az önkormányzatnak a településen élő családok körében zajló erőszakról, nem érkezett hozzánk ilyen jellegű bejelentés. A település nem jelezte, hogy a fiatal lányok védelme érdekében külön erőfeszítéseket kell tenni. Természetesen megelőzési jelleggel lehet tartani a témával kapcsolatban előadást. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján fény derülhet az esetek nagy részére és egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.²

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaothton, családok átmeneti otthona)

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások legközelebb Veszprém városában érhetők el a V.M.J.V. Szociális Gondozási Központ Családok Átmeneti Otthonában. Maximális férőhely 40 fő. Befogadnak: anyát-gyermekével, apát gyermekével, valamint gyámot-gyermekével. Jelentkezni személyesen vagy telefonon lehet, az intézményvezető bírálja el szigorú kritériumok alapján a beadott kérelmeket. (szükséges a gyermekjóléti szolgálat ajánlása, házi orvos ÁNTSZ, tüdőszűrő igazolás) 12 hónapra biztosítanak szállást, ami 6 hónappal meghosszabbítható. Ellátási lehetőségek: főzés, mosás, tisztálkodás- ehhez szükséges nyersanyag mosószer, tisztítószer, tisztálkodási szer biztosított. Ruhát csak beérkező adományok esetén lehet kapni. A gyermekfelügyelet biztosított, ezen felül jogász és pszichológus áll rendelkezésre.

² www.nane.hu/eroszak

Az elmúlt 15 évben a gyermekvédelmi törvény hatálybalépésétől Alsóörs településen szerencsére egyetlen krízishelyzetben lévő család-gyermek sem jelentkezett.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

A települési önkormányzati képviselő-testületben a 7 főből 2 fő nő foglal helyet. Az önkormányzat által fenntartott közös hivatalban a 14 főből 11 nő köztisztviselő dolgozik, az önkormányzat alkalmazásában álló 14 főből 3 fő nő. Az általános iskola alkalmazottait nézve 32 nő ebből 18 főnek van főállása, az óvoda esetében az összes pedagógus és alkalmazott nő.

Összességében elmondható, hogy kiegyenlített a nemek aránya, úgy gondolom ez a szám elég a női jogok képviseletére a településen belül. A településen belül nem működik kifejezetten a nőket érintő civil és érdekvédelmi szervezet. összesen 32 nő dolgozik a suliban, ebből 18 főnek van nálunk főállása.

Összesen 25+2 fő nő van a mi alkalmazásunkban. A két fő a kollégiumi nevelők, akik közös foglalkoztatásban vannak a Veszprémi Kézilabda Szövetséggel.

A többiek más (Református EGYMI) intézmény alkalmazottjai.

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nőket helyi szinten érintő társadalmi problémák nem jellemzőek a településre, éppen ezért az önkormányzat képviselő testületet erre irányuló intézkedéseket nem kíván tervezni. A helyi közélet szervezésében kiemelt és aktív szerepet kapnak, és tanúsítanak a nők a településen megszervezésre kerülő kulturális, gyermek és sport rendezvények területén, valamint a faluszépitési önkéntes tevékenységben is meghatározó szerepet játszanak.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nyilvántartott álláskereső nők aránya viszonylag magas	GYES, GYED ideje alatt képzési-átképzési lehetőségek- kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, közfoglalkoztatásban való nagyobb értékű bevonás
A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. pl: Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítására önkéntes munkába való bevonás
Munkába való visszatérés nehéz GYES után	Gyermekek napközbeni ellátásnak megoldása, a rugalmas munkaidő bevezetése- ez országos probléma, melyet helyi önkormányzati szintem nem lehet kezelni, de kezdeményezni igen

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglévő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

Az idősök számára fontos a biztonságérzet. Ez szolgálta az önkormányzat bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciója, mely külön prioritásként tárgyalja

- *az idős, egyedül élők fokozott védelmét, biztonságuk növelését*
- *az áldozattá válás megelőzését, áldozatsegítést, az áldozat kompenzációját,*
- *település közbiztonságának javításához szükséges minimális rendőri jelenlét biztosítását-körzeti megbízotti csoport tevékenységével.*

6.2 Idősök munkaerő-piaci helyzete

a) idősök, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősök foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkvtv.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonlókorú Unió állampolgárok. A kor alapú megkülönböztetés az új állások betöltésénél, a létszámleépítésnél és az elbocsátásoknál is gyakori.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén (a 3.2.2. táblázatból)

Nyilvántartott álláskereső száma összesen	Év	2016	2017	2018	2019	2020	2021
	Fő összesen		14	18	16	20	34
41-45 év (TS 042)	Fő	0	2	2	3	3	1
	%	0,00%	11,11%	12,50%	15,00%	8,82%	6,67%
46-50 év (TS 043)	Fő	3	1	1	1	6	2
	%	21,43%	5,56%	6,25%	5,00%	17,65%	13,33%
51-55 év (TS 044)	Fő	2	1	2	1	3	0
	%	14,29%	5,56%	12,50%	5,00%	8,82%	0,00%
56-60 év (TS 045)	Fő	3	1	2	2	2	0
	%	21,43%	5,56%	12,50%	10,00%	5,88%	0,00%
61 éves, vagy afeletti (TS 046)	Fő	1	5	6	4	4	5
	%	7,14%	27,78%	37,50%	20,00%	11,76%	33,33%

Forrás: TEIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A regisztrált munkanélküliek száma 2016-tól nő, 2021-ben csökkent. Az 55 év feletti munkanélküliek száma 14-37 % között mozog 2012-2017 között. A tartós munkanélküliek száma ingadozó, majd folyamatos csökkenést mutat 2016-tól. Ha a tartós munkanélküliek és az 55 év feletti munkanélküliek számát megnézzük, akkor megállapítható, hogy a munkanélküliek közül tartósan az 55 év feletti nem tudnak elhelyezkedni.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősök egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az egészségügyi, szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatások egy része a település minden állampolgára részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

Időskorúak támogatása:

- Időskorúak járadéka,
- Alsóörs Község Önkormányzat Képviselő-testülete a 65 év feletti Alsóörsön egyedül élő állandó lakosok számára a hulladék szállítási díjak mérséklése céljából, az egységnyi ürítési díjból 50 Ft/ürítés, valamint az általuk igénybe vehető 60 l-es edényzet megvásárlásához 5.000 Ft támogatást biztosít. Azon jogosultak, akik a régi de még használható 120 l edényzetet leadják az új edényzetet térítésmentesen kapják, melynek költségét az önkormányzat biztosítja
- Szépkorúak köszöntése,
- Karácsonyi ajándékozás,
- *Sirály Nyugdíjas Közhasznú Egyesület*
- Alsóörsi Polgári Nyugdíjas Klub.

6.3. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma (Megegyezik a 6.1.1-es táblázattal)			
Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 063)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 064)	Összes nyugdíjas
2016	224	280	504
2017	216	278	494
2018	209	273	482
2019	225	278	503
2020	226	279	505
2021	228	282	510

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Alsóörsön a nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban a nők részesülnek nagyobb arányban. 2016. évben a nyugdíjas nők 25 %-kal többen vannak, mint a nyugdíjas férfiak. Ez az eltérő nyugdíj korhatárnak is köszönhető.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (férfiak TS 026, nők TS 028)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 129)	Házi segítségnyújtásban részesülők száma (TS 130)	Szociális étkeztetésben részesülők száma (TS 131)
	Fő	Fő	fő	fő
2016	499	0	20	61
2017	516	0	16	49
2018	523	0	16	59
2019	527	0	16	66
2020	559	0	14	84
2021	578	0	15	86

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nappali ellátás szociális alapszolgáltatás, amely lehetőséget biztosít a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatokra, valamint az alapvető higiéniai szükségletek kielégítésére a hajléktalan személyek és a saját otthonukban élő személyek részére. (18. életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociális és mentális támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek, 18. életévüket betöltött, fekvőbeteg-gyógyintézeti kezelést nem igénylő pszichiátriai betegek, illetve szenvedélybetegek, 3. életévüket betöltött, önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek.) Alsóörs településen nappali ellátásban folyamatosan részesült 2010-ig a 64 év feletti lakosság 3%-a.

Az önkormányzat a Tamasz Idősek Otthonával kötött megállapodás alapján látta el a nappali ellátás biztosítását, 2011 évtől a szociális alapszolgáltatásokat a Balatonalmádi Szociális Alapszolgáltató központ fenntartói társulás keretében biztosítja.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

	időskorúak járadékában részesülők száma
2012	0
2013	0
2014	0
2015	0
2016	0
2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: helyi önkormányzat

Az időskorúak járadéka a megélhetést biztosító jövedelemmel nem rendelkező időskorú személyek részére nyújtott támogatás. A jegyző 2007. január 01-jétől részesítheti ilyen ellátásban az arra rászorulókat. Alsóörs településen nem érkezett még kérelem sem a járadék igénylésére.

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen aktívan működik az *Alsóörsi Nyugdíjas Polgári Egyesület*. Számos programot szerveznek számukra és maguknak, melyek az irodalmi, történelmi és közéleti témák köré csoportosulnak. Ők is szívesen aktívan vesznek részt a közösség rendezvényeken, valamint a faluszépítés során.

Sirály Nyugdíjas Közhasznú Egyesület is régóta működik a településen. Céljaik az érdekképviselés, egészségmegőrzés, szociális tevékenység. Aktívan kiveszik a részüket a közösségi programokon és hasonlóan az egyesülethez ők is számos programot szerveznek tagjaik számára.

c) idősök informatikai jártassága

Alsóörs Község Önkormányzat saját közösségi szintérenként működteti a Művelődési Ház keretein belül Könyvtárt 1 fő önkormányzati dolgozó munkájával hétköznapi és szombat délutánonként. A DJP. program keretében ingyenes Wi-Fi hozzáférést (Művelődési Ház, Községi strand) és eszközöket biztosít az Önkormányzat.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Az *Alsóörsi Nyugdíjas Polgári Egyesület*, *Sirály Nyugdíjas Közhasznú Egyesület* kulturális, foglalkozási és szórakozási lehetőségekkel várja azokat a nyugdíjasokat, akik szabadidejüket kellemesen és hasznosan szeretnék eltölteni más nyugdíjasok társaságában. Sokszínű tevékenység végzésére nyílik lehetőség, például filmnézésre, kézimunkázásra, kézműves foglalkozásra, fürdőzésre, szellemi és játékos vetélkedőkre, különböző témájú előadások, vetítések megtekintésére. Emellett a klub tagjai különböző programokon vehetnek részt. Szerveznek bográcsozást, főzőcskézést, közösen megünneplik a klubtagok születésnapját, színházi előadásokat-, múzeumokat látogatnak, kirándulásokat és túrákat szerveznek, részt vesznek hagyományörző fesztiválokon. Mindezek mellett igény szerint, segítenek hivatalos ügyek intézésében, valamint alapvető egészségügyi ellátásra (vérnyomásmérés, vércukormérés), életvitelre vonatkozó tanácsadásra, életvezetés segítségére, mentális segítségnyújtásra. A különböző programokon való részvétel tetszőleges, mindenki szabadon dönti el, melyeken vesz részt. A klub szolgáltatásai ingyenesek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Szív és érrendszeri megbetegedések, pszichés problémák, magányérzet	Elkerülésére megelőzésére egészségügyi programok tanácsadások, rendszeres szűrővizsgálatok szervezése szükséges, nyugdíjas sportprogramok

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele, hogy az állampolgárok köztük a fogyatékossgal élő emberek számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is. Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáféréseinek megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossgal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek. Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével. Az Európai Unió Alapjogi Chartájának 26. cikke elismeri a fogyatékkal élő személyek jogát az önállóságuk, társadalmi és foglalkozási beilleszkedésük, valamint a közösség életében való részvételük biztosítását célzó intézkedésekre.

Fogyatékos személy, aki érzékszervi – így különösen látás, hallásszervi, mozgásszervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

Az akadálymentesítés:

Közhasznúak azok az épületek, melyek használata senki számára sem korlátozott. Ide tartozik a polgármesteri hivatal, orvosi rendelő, teleház-könyvtár. Alsóörs településen ezen intézmények A mozgásukban akadályozottak, az idősek, a nők és gyermekek a fizikai akadálymentességet igénylik, a többi fogyatékos csoport számára az infokommunikációs akadálymentesség a jogos igény. Ilyenek a kontrasztos színekkel készült táblák, tapintható információk, hallható segítség, jelnyelvi segítség, a belső környezetben való tájékozódást elősegítő piktogramok, feliratok.

A fogyatékkal élő emberek és családjaik a legsérülékenyebb társadalmi csoportot alkotják. Feladatunk olyan környezet teremtése, működtetése, hogy egyenlő esélyekkel érvényesülhessenek a mindennapi életünk során a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkalehetőségek, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

b) munkavállalást segítő lehetőségek

A fogyatékkal élők foglalkoztatását segíti többek között a közfoglalkoztatottak alkalmazása az önkormányzati szférában.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

A fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

Tapasztalataink szerint elhelyezkedésük során számos akadállyal kell megküzdeni. A munkáltató előítélete mellett a közlekedés eszközök használata is nehezíti helyzetüket.

A fogyatékos személyek elszigeteltek a társadalomban, így családjaik is jobban elkülönülnek a környezetüktől, ami értelmi fogyatékoság esetén még jelentősebb.

d) *önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok*

Nem releváns.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzübeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma nemenként			
Év	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Férfiak (TS 061)	Megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma - Nők (TS 062)	Összesen
2016	18	15	33
2017	17	14	31
2018	17	12	29
2019	19	8	27
2020	21	8	29
2021	21	8	29

Forrás: TeIR, KSH

Tstar

Az átmeneti elhelyezésre, gondozóházban történő elhelyezésre a településen nincs lehetőség. Az önkormányzat közlekedési kedvezményben részesíti a súlyosan mozgáskorlátozott személyeket, melyek száma az évek során erős stagnálást mutat, 8 fő alá nem csökken a létszám.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékkal élők száma	
Év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma (TS 128)
2016	0

2017	0
2018	0
2019	0
2020	0
2021	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar; és helyi adatszolgáltatók

A személyes szociális gondoskodási ellátások közül nappali ellátás keretében biztosítanak ellátást a rászorulóknak részére, segít az önálló életvitelben és a társadalmi szerepek gyakorlásában. Alsóörs településen nincs személy, aki nappali ellátásban részesült volna.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) *települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége;*

Alsóörs településen található:

- Alsóörsi Napraforgó Óvoda –és Bölcsőde,
- Védőnői Szolgálat
- Házi orvosi és házi gyermekorvosi és fogorvosi szolgálat
- Endrédi Sándor Református Általános Iskola és Kézilabda- Utánpótlásközpont,
- Eötvös Károly Művelődési Ház- Teleház-Könyvtár,
- Közös Önkormányzati Hivatal.

Mindegyik épületről elmondható, hogy a mozgáskorlátozottak részére akadálymentesítve van, emeletes épület esetében lift hiányában szállító berendezés van. Mindegyik intézmény tartalmaz mozgáskorlátozottak részére akadálymentesített mosdó és wc helyiséget.

b) *közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége;*

A strand esetében is ki van építve a kerekesszékesek számára a biztonságos közlekedés. Az intézmények közvetlen közelében a parkolás biztosított.

A közösségi programok nagy része a Művelődési Ház keretein belül kerül megvalósításra. A gyermekek részére kialakított öt játszótér, mely az Európai Unió szabványai szerint került kivitelezésre, szintén akadálymentes a mozgáskorlátozottak részére.

A nagyszabású rendezvények lebonyolítására szolgáló Sirály Park, mely kb 1000 m² területtel bír, sík füves terep és megközelítése szintén akadálymentes a mozgáskorlátozottak részére.

c) *közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége*

A településen megoldott a járdahálózattal való ellátás, a parkok és közösségi terek akadálymentesítése a mozgáskorlátozottak részére.

d) *munkahelyek akadálymentesítettsége;*

Alsóörs Községház szintén akadálymentesített.

e) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége;

A közösségi közlekedés megoldott, Alsóörs településről autóbuszjárat közlekedik Balatonalmádi, Veszprém, valamint Balatonfüred irányába is. A járdák állapota évről évre javul. A pályázatoknál előírás az akadálymentesítés megléte.

f) fogyatékossgal élő személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékossgal élő személyek nappali intézménye, stb.);

Nem releváns a településen.

g) előnyben részesítés (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások).

Nem releváns a településen.

7.4. Fogyatékossgal élők sajátos igényeinek kielégítését célzó programok a településen

Alsóörs településen jelenleg nincsenek ilyen programok.

7.5 A fogyatékossgal élőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és a felszámolásukra irányuló kezdeményezések

Alsóörs településen jelenleg nincs tudomásunk ilyen problémáról.

7.6 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékossgal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Teljes akadálymentesítés hiányos vagy nem megfelelő	Az akadálymentesítés további tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. További pályázati lehetőségek felkutatása
Nincs pontos információ a fogyatékossgal élőkről	kapcsolatfelvétel az érdekvédelmi szervezetekkel, civil szervezetek bevonásával

Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítások	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs pontos információ a fogyatékossgal élőkről	kapcsolatfelvétel az érdekvédelmi szervezetekkel, civil szervezetek bevonásával

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában,

összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

Alsóörsön a civil szervezetek aktív tevékenységet folytatnak. A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az Önkormányzat helyi rendeletben meghatározottak szerint pályázati úton támogatja a szervezeteket, azok rendezvényeit.

a) a 3-7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi, karitatív szervezeti szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (közfeladatot ellátó szervezetek, közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma);

Civil szervezetek a településen:

Alsóörs Község Polgárőrsége

Alsóörsért Közalapítvány

Cél leírása: Alsóörs községben az infrastrukturális és környezetvédelmi beruházások támogatása. Anyagi segítség nyújtása idegenforgalmunk fejlesztéséhez, kulturális és sportcélok megvalósításához ezen célok támogatásával elősegíteni Alsóörs község és lakossága sokoldalú gazdagodását.

Alsóörsi Képzőművészeti Egyesület

Cél leírása: Művészeti szemléletformálás; a környék alkotóinak összefogása; alkotótáborok, kiállítások szervezése; nevelés, oktatás, kulturális tevékenység

Alsóörsi Nyugdíjas Polgári Egyesület

Cél leírása: A nyugdíjasok érdekeinek képviselője körében párbeszédet folytat az önkormányzat képviselőivel, tisztségviselőivel, javaslatokat tesz; keresztény, nemzeti, polgári értékrend megőrzése - érdekképviseleti tevékenység.

Alsóörsi Református Hagyományokért Alapítvány közhasznú szervezet

Cél leírása: Az Alsóörsi református hagyományok ápolása és az Alsóörsi református gyülekezeti élet támogatása.

Alsóörsi Sportegyesület Cél: a településen élők és a környékben lakók sportolási lehetőségének biztosítása, utánpótlás nevelés.

Alsóörsi Vállalkozásfejlesztési és Hagyományőrző Közalapítvány

Cél szerinti besorolás kutatási tevékenység: A szőlőterülettel rendelkező alsóörsi állandó lakosok, gazdák vissza nem térítendő támogatással való segítése, a táj környezetvédelmének és a szőlőtermesztés, továbbá a borászat évszázados kultúrájának megőrzése érdekében. Ösztönözni az építkezőket a falukép szempontjából meghatározó településrészen a hagyományos, náddal, cseréppel, vörös kővel történő építkezésre.

Alsóörsi Vitorlás Sport Club

Conquest Vitorlás Sportegyesület- cél: sportolási lehetőség biztosítása.

Ezüsthid Horgászegyesület Alsóörs

Veszprém Vidéki Horgászegyesület

Kilátóért Alapítvány Alsóörs

Cél leírása: Az Alsóörsi Szabadság Kilátó felújítása, megnyitása és üzemeltetése. Az Alapítvány részt vesz a bozótirtásban, a kaszálásban, új geológiai értékek /pl. Homokkötömbök/ feltárásában, stb. A magas színvonalú bemutatás elősegítése érdekében részt vesz a terület természeti értékeit ismertető és népszerűsítő információs rendszerek /tanösvények,irányítótáblák, kiadványok, weboldal,stb./ közreműködik az arra alkalmas természeti értékek megközelíthetőségének fejlesztésében /.

Sirály Nyugdíjas Közhasznú Egyesület

Vöröskereszt Alsóörsi Alapszervezete

Remény Alkoholelles Klub

Kisboldogasszony Karitászcsoport

Hegyközség

Csipkeműhely

Endrődi Sándor Iskolai Alapítvány

A település minden felekezethez tartozók gyakorolhatják vallásukat:

- Alsóörs- Lovas Református Egyházközség
- Alsóörsi Római Katolikus Plébánia

b) helyi önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi, civil szektor és gazdasági szereplők közötti partnerség bemutatása;

Az önkormányzati döntések előkészítésébe bevonjuk a szervezeteket, a testületi ülések nyilvánosak. A civil szervezetek függetlenségét elismerjük és tiszteletben tartjuk. Partneri viszonyt alakítottunk ki velük. Az együttműködésnek köszönhetően az önkormányzati rendezvényeken aktívan vesznek részt a szervezetek. Az egyházakat érintő fejlesztéseket, a nagy felújításokat is anyagilag támogatjuk (világítás, külső homlokzat felújítás, bútortartás beszerzése stb.).

c) *önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség, társadalmi felzárkózást segítő közös programok bemutatása;*

A közös hivatalt fenntartó Alsóörs Önkormányzat és Lovas Község Önkormányzata között hosszú évek óta együttműködési megállapodás működik, melynek keretében a védőnői szolgálatra, valamint a Napraforgó Óvoda működésére tekintettel valósul meg együttműködés. Lovas, Alsóörs valamint Felsőörs települések közös háziorvosi körzetet alkotnak.

d) *a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;*

Alsóörs község területén nem található nemzetiségek.

e) *civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége;*

A civil szervezetek aktívan részt vesznek a társadalmi felelősségvállalásban és a község, kulturális életében.

f) *for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában;*

Alsóörs község tekintetében nem releváns.

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) *a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába*

A HEP készítése során folyamatos egyeztetésre kerültek az adatok az érintett szervezetekkel-intézményekkel, HEP fórum esetében meghívott partnerekkel. A szervezetek, intézmények felsorolásra kerültek a kapcsolódó fejezetekben.

b) *az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.*

Alsóörs Község Önkormányzata az előkészítés és megvalósítás nyilvánosságát, a lakossági észrevételek visszacsatolását, esetenkénti nyilvános HEP fórum működtetésével biztosítja.

c) *A képviselő-testületi döntést követően az elfogadott HEP dokumentumot, valamint a hiteles határozatot a települési önkormányzat a helyben szokásos módon közzé teszi, és megküldi a TEF*

esélyegyenlőségi mentora részére. A TEF az települései önkormányzatok HEP-jeit közzéteszi, honlapján megjelenteti.

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1.A tartós munkanélküliség következménye a szegénység. Nyilvántartott álláskeresők száma ingadozó a szezonális munkahelyek miatt	Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, Közfoglalkoztatás széles körűvé tétele, Egyéb helyi foglalkoztatási lehetőségek felkutatása, összefogás szomszédos településekkel
	2.Magas a foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak száma	Kapcsolatfelvétel Munkaügyi Központtal, közfoglalkoztatás még nagyobb keretek közötti bonyolítása, esetlegesen környező településekre történő kiközvetítéssel, képzési/átképzési lehetőségek
	3.Sok a nyugdíj előtt álló munkanélküli száma.	Közfoglalkoztatásban ennek megfelelő munkakör keresése
	4.Általános iskolai végzettségnél magasabb végzettségűek munkanélkülisége magas	oktatás-átképzés szervezése, kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, helyben történő munkahelyszervezés
Gyermekek		
	Családok átmeneti otthonának hiánya	Építés
Nők	1.Nyilvántartott álláskereső nők aránya viszonylag magas	GYES, GYED ideje alatt képzési-átképzési lehetőségek- kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, közfoglalkoztatásban való nagyobb értékű bevonás
	2.A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Szabadidős programok szervezése, igény szerinti bővítése. pl: Zöldterületek, közparkok tervszerű felújítására önkéntes munkába való bevonás
	3.Munkába való visszatérés nehéz GYES után	Gyermekek napközbeni ellátásnak megoldása, a rugalmas munkaidő bevezetése- ez országos probléma, melyet helyi önkormányzati szintem nem lehet kezelni, de kezdeményezni igen
Idősek	1.Szív és érrendszeri megbetegedések, pszichés problémák, magányérzet	Elkerülésére megelőzésére egészségügyi programok tanácsadások, rendszeres szűrővizsgálatok szervezése szükséges, nyugdíjas sportprogramok

Fogyatékkal élők	1.Teljes akadálymentesítés hiányos vagy nem megfelelő	Az akadálymentesítés további tervezése, pénzforrások felkutatása, megfelelő szakértők, tanácsadók bevonása a tervezésbe. További pályázati lehetőségek felkutatása
	2.Nincs pontos információ a fogyatékkal élőkről	kapcsolatfelvétel az érdekvédelmi szervezetekkel, civil szervezetek bevonásával
Több célcsoportot érintő, településszintű megállapítás	Nem releváns	Nem releváns

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	1.Kapcsolatfelvétel, képzési lehetőségek bővítése, téli közfoglalkoztatás, munkahelyteremtés	Munkaügyi Központ Alsóörs Község Önkormányzata Helyi munkáltatók
	2.Közfoglalkoztatás, képzési/átképzési lehetőségek az ellátás ideje alatt	Munkaügyi Központ Alsóörs Község Önkormányzata Képzési intézetek
	3.Nyugdíjas foglalkoztatás feltérképezése, munkahelyteremtés	Alsóörs Község Önkormányzata Munkaügyi Központ
	4.Kapcsolatfelvétel, oktatásszervezés, átképzések szervezése	Alsóörs Község Önkormányzata Munkaügyi Központ Képzési Intézetek
Gyermekek	Családok átmeneti otthonának hiánya	Alsóörs Község önkormányzata Védőnő
Nők	1.Képzési- alapfokú- középfokú oktatás, programok körének szélesítése	Munkaügyi Központ
	2.Szabadidős programok anyukáknak	Alsóörs Község önkormányzata Eötvös Károly Művelődése Ház Szociális Intézmények
	3.Képzések, tréningek szervezése	Munkaügyi Központ, Családsegítés, védőnő
Idősek	1.Szűrővizsgálatok, prevenció	Alsóörs Község Önkormányzata Háziorvos, Alapszolgáltatási Központ, Sirály Nyugdíjas Közhasznú Egyesület Alsóörsi Nyugdíjas Polgári Egyesület

Fogyatékkal élők	1. Akadálymentesítés tervének kidolgozása, előzetes igényfelméréssel	Alsóörs Község Önkormányzata, Civil szervezetek helyben
	2. Kapcsolatfelvétel érdekvédelmi szervezetekkel, felmérés készítés a fogyatékkal élőkről	Alsóörs Község Önkormányzata, Civil szervezetek helyben Szociális intézmények, Háziorvos, védőnő

Jövőképünk

Alsóörs Község Önkormányzata legfontosabb célja a településen élő állampolgárok jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely

- erősíti a közösséghez és a lakóhelyhez kötődést, a társadalmi szolidaritást,
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett célcsoportok számára,
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők is hozzájussanak a helyi szolgáltatásokhoz.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek anyagi támogatását.

Folyamatosan odafigyelünk az idősek egészségügyi állapotára.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén szülés után a munkába való visszatérés elősegítését, a gyermekneveléshez szükséges megfelelő feltételek biztosítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők felzárkóztatására.

Intézkedés címe:	Nők helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	GYES utáni munkába állás nehézsége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Szülőknek legyen lehetősége a gyermeket bizonyos idő elteltével bölcsődébe beíratni. Otthonról végezhető munka esetén igények felmérésre, ezen lehetőségek felkutatása, bővítése. Munkáltatók érzékenyítése a családbarát munkahelyi megoldások iránt, a munka és a magánélet összehangolását megkönnyítő szolgáltatások népszerűsítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Szomszéd településekkel szorosabb együttműködési kapcsolat kialakítása. Munkaügyi központ célzott, ez irányú megkeresése, tájékoztatás kérése-továbbadása, Lehetőségek nyomon követése-női lakosság folyamatos tájékoztatása.
Résztevők és felelős	Alsóörs község Önkormányzat, Családsegítő Központ, Munkaügyi Központ
Partnerek	Alsóörs község Önkormányzat, Családsegítő Központ, Munkaügyi Központ
Határidő(k) pontokba szedve	Folyamatos
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megfelelő tájékoztatás a lakosság körében, Nem minden szülő szeretné gyermekét bölcsődébe íratni, így nehezebb lesz a munka világába való visszatérés
Szükséges erőforrások	Pénzösszeg biztosítása az éves költségvetésben

Intézkedés címe:	Ingyenes szűrővizsgálatok bevezetése, sportprogramok megszervezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Idősek egészségügyi állapotának javítása
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Minél több személy vegyen részt az ingyenesen látogatható szűrővizsgálatokon, egészséges életmódra való figyelemfelhívás, Szűrővizsgálatok népszerűsítése , sportrendezvényeken való aktív részvétel, túrák szervezése Ki kell alakítani az időskorúakat elfogadó környezetet: azokat a közösségi formákat, amelyekben az idősek más korosztályokkal együtt részt vehetnek a társadalmi életben (klubok, felvilágosító előadások, sportfoglalkozások, stb.), generációs programok biztosítása, gyermek-idős kapcsolat lehetőségeinek bővítése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázat benyújtása, támogatói szerződés, pályázat pontos pénzügyi elszámolása, Civil szervezetekkel való aktív közreműködés túrák kirándulások támogatása A település szerinti, helyi szükségleteknek megfelelő idősgondozási terv kialakítása és az idősek bevonása annak kidolgozásába. EFI-torna jóga újbóli szervezése
Résztevők és felelős	Alsóörs község Önkormányzat
Partnerek	Háziorvos, Védőnő, Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2024.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Egészségi állapotra nagyobb odafigyelés, jobb közérzet, csoportokban való részvétel csökkenti az elmagányosodás érzését.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pályázati lehetőségek kihasználása, megfelelő tájékoztatás a lakosság körében, terület biztosítása
Szükséges erőforrások	Amennyiben szükséges, pályázati önerő biztosítása a költségvetésben

Intézkedés címe:	Munkahelybővítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs elegendő egész éves foglalkoztatást nyújtó munkahely.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Helyi vállalkozásokkal kapcsolat felvétele, közfoglalkoztatás bővítése, Átképzési lehetőségek felkutatása- hiányszakmák elsajátítása, ehhez Önkormányzati támogatások nyújtása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Megfelelő létszám esetén, továbbképzési lehetőség megszervezése- esetleg a résztvevőknek anyagi támogatás biztosítása a tanfolyam költségeihez
Résztevők és felelős	Alsóörs Község Önkormányzat
Partnerek	Helyi Vállalkozók, Munkaügyi Központ Balatonfüred,
Határidő(k) pontokba szedve	2024. december 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Azoknak az embereknek egy jó része is munkához, illetve jövedelemhez juthat, akik a munkaerőpiacon már egyáltalán nem tudtak elhelyezkedni.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Nem lesz elegendő létszám a program elindításához. A térségi munkaerő-piacról a hiányzó számú közmunkás biztosítása.
Szükséges erőforrások	Amennyiben szükséges - önrész biztosítása a programhoz

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs pontos információ a fogyatékkal élőkről
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Nagyobb, ez irányú helyzet felmérés, adatok kiértékelése, szerzett ismeret feldolgozása, programok elkészítése, elhelyezkedés segítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Civil szervezetekkel, háziorvossal, védőnővel, családsegítő központtal szorosabb kapcsolat kiépítése, adatok bekérése, részletes elemzése
Résztevők és felelős	Alsóörs Község Önkormányzat
Partnerek	Házi orvos, védőnő, Családsegítő központ
Határidő(k) pontokba szedve	2024.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Alapvetően ismerethiányon alapuló előítéletesség, félelem a foglalkoztatók részéről. Alacsony a képzési, átképzési lehetőségek száma
Szükséges erőforrások	Amennyiben szükséges - önrész biztosítása a programhoz.

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	A cél kapcsolódás a országos szakmapolitikai stratégiákkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága	Önkormányzatok közötti együttműködésben megvalósuló intézkedések esetében az együttműködés bemutatása
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége												
1.	A tartós munkanélküliség következménye a szegénység. Nyilvántartott álláskeresők száma ingadozó a szezonális munkák miatt	Munkanélküliség magas	Egyáltalán vagy csak minimálisan van jelen a munkanélküliség	megfelel	Kapcsolatfelvétel Munkaügyi Központtal, érintettekkel, átképzési lehetőségek felkutatása	érintettekkel, átképzési lehetőségek felkutatása	Polgármester, képviselő testület	1 év	Munkanélküliek száma	Saját humán erőforrás, kommunikációs költség	1-2 év	nem releváns
2.	Magas a foglalkoztatás helyettesítő támogatásra jogosultak száma	Közfoglalkoztatás bővítése	Csak minimális esetben legyen az ellátás, bértámogató közfoglalkoztatás inkább	megfelel	Kapcsolatfelvétel Munkaügyi Központtal		Polgármester, képviselő testület	1 év	Munkanélküliek száma, FHT-ban részesülők száma, Közfoglalkoztatásban részesülők száma	Saját humán erőforrás, közfoglalkoztatás által nem finanszírozott önkormányzati önrésze,	1-2 év	nem releváns
3.	Sok a nyugdíj előtt álló munkanélküli száma.	Munkaviszony nélkül nyugdíjazása nem biztos, vagy csak alacsony összegű nyugdíj	Rendszeres szociális segélyezés visszaszorítása, közfoglalkoztatás	megfelel	Kapcsolatfelvétel munkaügyi központ		Polgármester, képviselő testület	1 év	RSZS-ben részesülők száma, közfoglalkoztatásban részesülők száma	Saját humán erőforrás, közfoglalkoztatás által nem finanszírozott önkormányzati önrésze	1-2 év	nem releváns

4.	Általános iskolai végzettségénél magasabb végzettségűek munkanélkülisége magas	Átképzés többféle munkakör betöltésének lehetőségei, másodszakra megszerzése	Magasabban képzettek munkanélküliségének csökkenése, közfoglalkoztatás magasabb munkakörökben	megfelel	Kapcsolatfelvétel az érintettekkel, Munkaügyi Központtal, Képzési intézményekkel (akkreditált felnőttképzés)	Polgármester, képviselő testület	2-3 év	Magasabban képzettek munkanélkülisége, Foglalkoztatás	Saját humán erőforrás, adminisztrációs költségek, érintettek utazásának támogatása	4-5 év	nem releváns
II. A gyermekek esélyegyenlősége											
1	települési óvoda férőhelyeinek száma alacsony	Túl sok a gyermek, óvodapedagógusok figyelme jobban megoszlik	Férőhelyek növekedése, még több gyermek ellátásban való részesítése	megfelel	Kapcsolatfelvétel Napraforgó Óvodával, Szülőkkel, védőnővel	Polgármester, képviselő testület, óvodavezető, óvodapedagógusok, jegyző	1 év	Óvodai férőhelyek száma, óvodai ellátásban részesülők száma	Étkeztetés költségei növekednek a még több gyermek miatt, bérköltség növekedés a plusz óvodapedagógus miatt	Pénzügyi források mellett hosszú távú fenntarthatóság	nem releváns
III. A nők esélyegyenlősége											
1	Nyilvántartott álláskereső nők aránya viszonylag magas	Munkanélküliség magas a nők körében	Álláskereső nők számának csökkenése, Családbarát munkahelyi lehetőségek feltárása, munkakör keresés helyi munkáltatóknál	megfelel	Kapcsolatfelvétel Munkaügyi központtal, Képzési Intézményekkel, helyi foglalkoztatókkal, civil szervezetekkel	Polgármester, képviselő testület	1 év	Nyilvántartott álláskereső nők,	Saját humán erőforrás, adminisztrációs költségek, közfoglalkoztatás által nem finanszírozott bérköltség önrésze	1 év	nem releváns
2	A magányérzet kialakulásával nemcsak az anya mentális állapota lehet rosszabb, családi konfliktusokhoz is vezethet.	Pszichés problémák megjelenése, elszeparálódás a társadalomtól,	Egészségügyi ellátások, pszichológiai foglalkozások csökkenése	megfelel	Kapcsolatfelvétel az anyukákkal, családsegítés helyi civil szervezetek, érdekvédelmi szervezetek alakulása	Polgármester képviselő testület, jegyző	2-3 év	Orvosi rendelő, családsegítés adatszolgáltatása	Saját humán erőforrás	Pénzügyi forrás megléte mellett hosszú távú fenntarthatóság	nem releváns
3	Munkába való visszatérés nehéz GYES után	Pszichés problémák megjelenése, elszeparálódás a	Egészségügyi ellátások, pszichológiai foglalkozások	megfelel	Kapcsolatfelvétel az anyukákkal, családsegítés	Polgármester képviselő testület, jegyző	1-2 év	Orvosi rendelő, családsegítés adatszolgáltatása	Saját humán erőforrás, pénzügyi forrás	Pénzügyi forrás megléte mellett	nem releváns

		társadalomtól,	csökkenése		helyi civil szervezetek, érdekvédelmi szervezetek alakulása					hosszú távú fenntarthatóság	
IV. Az idősek esélyegyenlősége											
1	Szív és érrendszeri megbetegedések, pszichés problémák, magányérzet	Elszigetelődés a társadalomtól	Egészségmegőrző programok, szűrővizsgálatok, nyugdíjas sportprogramok számának növekedése	megfelel	Kapcsolatfelvétel házi orvossal, szociális központtal, idősek helyi civil szervezeteivel	Polgármester képviselő testület, jegyző	1-2 év	Orvosi rendelő, szociális központ adatszolgáltatása	Saját humán erőforrás, pénzügyi forrás	Hosszú távú tartós fenntarthatóság	nem releváns
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége											
1	Teljes akadálymentesítés hiányos vagy nem megfelelő	Mozgáskorlátozottakon kívüli fogyatékkal élők kirekesztettsége	Teljes akadálymentesítés elérése	megfelel	Kivitelezési feltételek felmérése, önkormányzati fejlesztések közé való ütemezés pályázati lehetőségek felkutatása, civil szervezetek bevonásával	Polgármester képviselő testület, jegyző	2-4 év	Teljes akadálymentesítés elérése a település egész területén	Saját és pályázati pénzügyi forrás, saját humán erőforrás, infrastruktúra	Folyamatos megvalósítás, hosszú távon fenntarthatóság, bővítés, fejlesztés	nem releváns
2	Nincs pontos információ a fogyatékkal élőkről	Mozgáskorlátozottakon kívüli fogyatékkal élők kirekesztettsége	Pontos adatok, vizsgálat a célcsoportot illetően	megfelel	Szakorvosi ellátás az orvosi ellátás, önkormányzat, szociális intézményekkel való összehangolása	jegyző	1 év	Statisztika és adatok a fogyatékkal élőkről	Saját humán erőforrás, szakellátás humán erőforrása	Megvalósítás után hosszú távon fenntartható	nem releváns

3. Megvalósítás

3.1 A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

3.2 A megvalósítás folyamata

A társadalmi partnerség és együttműködés egyik eszköze a HEP Fórumok szervezése lehet.

HEP Fórumok segítségével a helyi állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetek között a hatékonyabb együttműködés alakulhat ki. a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosításában, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazásában, összehangolásában, valamint a HEP intézkedéseinek megvalósításában, megkönnyítve így az önkormányzatok esélyteremtő feladatainak ellátását.

A HEP Fórum feladatai:

- a célcsoportok esélyegyenlőségi problémáinak a beazonosítása, a problémákra adekvátan válaszoló intézkedések megfogalmazása, összehangolása,
- a HEP intézkedéseinek megvalósításában, az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT aktualizálása, az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, dokumentálása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület faktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakíthatunk 2 ezer fő feletti településeken (opcionális) az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább két évente, a felülvizsgálatok és az új HEP elfogadása előtt, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül.

A HEP Fórumok javasolt összetétele:

Tagok

- a település polgármestere,
- a település/közös önkormányzatok jegyzője,
- helyi nemzetiségi önkormányzatok vezetői,
- beavatkozási területekhez kapcsolódó önkormányzati bizottságok képviselői,
- helyi/térségi releváns közszolgáltató intézmények képviselői,
- meghatározó helyi/térségi gazdasági szereplők, munkáltatók képviselői,
- 2 000 fő lakosságszám feletti települések esetében a Szociálpolitikai Kerekasztal képviselői,
- helyi jelzőrendszeri felelős,
- a településen működő - a HEP célcsoportjai kapcsán érintett - civil szervezetek és egyházak képviselői,
- A HEP intézkedési tervében szereplő intézkedések végrehajtásáért felelős intézmények, szervezetek képviselői,
- a település HEP referense,
- a rendvédelmi és közbiztonsági szervezetek képviselői,
- egyéb tagok (pl. tapasztalati szakértőként valamely célcsoportban érintett személy, vagy a településen aktív szerepet vállaló személyek).

Állandó meghívottak

- a település képviselő-testületének tagjai,
- az illetékes esélyegyenlőségi mentor,
- tankerületi központ képviselője,

- környező települések önkormányzati szereplői,
- járási jelzőrendszeri tanácsadó,
- egyéb meghívottak (járási hivatalok beavatkozási területekhez és célcsoportokhoz kapcsolódó szervezeti egységeinek képviselői, térségi felzárkózási programok képviselői).

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester és a jegyző felel.

Az ő feladatuk és felelősségük a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.

- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
  - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
  - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.

- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-et, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. Alsóörs község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Alsóörs község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és ..... számú határozatával elfogadta.

Csatolt melléklet:

- a)
- képviselő testület elfogadó határozatának kivonata

A kötelező táblák és az összefoglaló IT tábla nem a melléklete a HEP-nek hanem az egységes szerkezetbe foglalt HEP kötelező eleme.

Alsóörs, 2023. július 19.

Báró Béla
Jegyző

Hebling Zsolt
Polgármester

